

Тема на деня ▶ 4-5

Европейското здравеопазване ще остане недостъпно за българските пациенти

Компании ▶ 2, 14

“Марица 3” на Ковачки тръгна по стъпките на “Брикел”

Пари BONNIER
pari.bg

Сряда

16 февруари 2011, брой 33 (5092)

USD/BGN: 1.44769

▼ -0.52%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.35100

▲ +0.52%

Българска народна банка

Sofix: 448.18

▲ +2.78%

Българска фондова борса

BG40: 134.56

▲ +1.69%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

СЪВСЕМ МАЛКО, НО НАД НУЛАТА

Икономическият растеж за 2010 г. е 0.3% - доста под очакваното. Според икономисти основната причина за този резултат е отказът на правителството от реформи. Все пак очакванията са, че това е началото на траен, макар и бавен растеж ▶ 7

Новини ▶ 6

Писани от консултанти проекти масово се отхвърлят

Пазари ▶ 12-13

Нови проблеми в Близкия изток вещаят перфектната буря за цената на петрола

▶ Иван Джонов, директор “Частно банкиране” в УниКредит Булбанк

Интервю ▶ 21

Вместо да инвестират в компаниите си, собствениците държат парите си в депозити

Печеливш
Сашо Дончев

Президентът на „Овергаз инк“ АД Сашо Дончев беше избран за председател на управителния съвет на Българската стопанска камара. Той наследява поста от Божидар Данев, който става изпълнителен председател на камарата. Целта е административното управление да се отдели от дейностите по определяне на политиките на организацията, която става функция на управителния съвет. **Още по темата на стр. 9**

Губещ
Силвио Берлускони

Делото срещу италианския премиер Силвио Берлускони ще започне на 6 април, реши съдията по делото Кристина ди Чензо. Прокуратурата внесе иск срещу него по обвинения в сексуални отношения с непълнолетна проститутка и в злоупотреба със служебно положение. Ако вината му бъде доказана, го заплашват до 15 години затвор. Испанският премиер е съден и по три други отделни дела за измама и злоупотреби.

Мнения

► **По темата: „Регулациите за търговия със скрап стават повече и по-строги“**

► Анархията в момента е създадена или заради неграмотност, или умишлено, за да се краде. Безконтролността и слабият капацитет са факт. Изходът е - да се създаде държавна фирма, която да поеме над 50% от ресурса и да създаде стандарт, с който ще работят и частните фирми, с точни правила и контрол.

Павлоб

► **По темата: „Растежът на БВП за 2010 г. е 0.3% по предварителни данни“**

► Да не бързае с фойерверките и отварянето на шампанското. Това все пак са предварителни данни.

Реалист

pari.bg Топ 3

1 Управляващите затварят Търговския регистър. Достъп до фирмените дела ще имат само хората от определени професии.

2 Растежът на БВП за 2010 г. е 0.3% по предварителни данни. За първи път потреблението отбелязва ръст през четвъртото спрямо третото тримесечие.

3 Качествени натрупвания или количествени изменения. Преките чуждестранни инвестиции са спаднали наполовина през 2009 г. Структурата им също се е променила значително.

Коментар

По утъпкания път на „Брикел“

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

„Държавата отдавна се показва слаба и неспособна да защитава собствените си интереси“

ТЕЦ „Марица 3“, в която собственик е и Христо Ковачки, вероятно също ще има проблеми с изграждането на сероочистваща инсталация (стр. 14).

Този сериал сме го гледали - миналата година. Започна през септември - динамично и напрегнато, та чак до края на годината, когато приключи последният му епизод. С договорка между предприятието и държавата - „Брикел“ трябваше да изгради сероочистваща инсталация, а екоминистерството му позволи да работи до края на април. Въпреки че всеки момент Европейската комисия може да глоби България заради продължаващото замърсяващото си дейност предприятие, държавата реши да поеме този риск. Причината за решението бяха близо 2 хил. работници в „Брикел“ и всички домакинства, училища и детски градини, които щяха да останат без отопление.

Сърцето на властта се трогна и от социално слабите семейства, които щяха да останат без брикети.

Загова сега, дори и да няма пари за изграждането на сероочистваща система, собственикът на „Марица 3“ не трябва да се притеснява. Държавата отдавна се показва слаба и неспособна да защитава интересите на данъкоплатците. За периода септември - ноември миналата година тя неколккратно смени позицията си по отношение на „Брикел“. Действията й в „синхрон“ с европейските изисквания си останаха само на думи - действията показаха друго.

Няма нищо престъпно в това едно дружество да е в затруднено финансово положение. Ако няма пари, за да работи по установени изисквания, то трябва да бъде затворено. В конкретния случай „Марица 3“ има все още време - до септември. После, ако не е изградила сероочистващата инсталация - затваря. Или поне така трябва да бъде.

Различното в този сериал е в държавния герой - този път първата дума ще има не министерството на екологията, а енергийният регулатор. Той трябва да прецени доколко е възможно собственикът да намери средства за сероочистващата система. И да поднови изтеклия лиценз на дружеството, ако има пари за такъв, или да го отнеме, ако няма. При втория вариант има и надежда да се избегнат вече познатите събития от миналата година. Така два подобни сюжета може и да бъдат различни - всичко зависи от сценаристите. □

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanaska@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
ragoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Работодатели са принуждавали работниците да се разписват на вестници, че са взели заплати, а това не е така и прокуратурата ще трябва да се произнесе

► **Томю Младенов**, министър на труда и социалната политика

Число на деня**1.70**

► лв. на километър да бъде най-високата цена за такси в София е окончателното предложение на превозвачите, представено пред Столичната община

Развой**СЕМ отхвърли жалбата на Барекков срещу Лили Маринкова**

Нищо не пречи Барекков да си поиска право на отговор, ако се чувства засегнат, реши съветът

Съветът за електронни медии смята за неоснователна жалбата на Николай Барекков срещу предаването „Неделя 150“ на БНР с водеща Лили Маринкова. Повод за нея стана реплика на водещата, че медиите, в които работи Николай Барекков, са свързани с депутата от ДПС Делян Пеевски. В решението на СЕМ обаче се казва, че нарушение на закона няма, както няма и правна пречка Барекков да поиска право на

отговор в предаването, ако се е почувствал засегнат.

Другите обвинения

Според СЕМ няма нарушение и по другата точка от жалбата, че Маринкова е в конфликт на интереси заради това, че работи и в частната „Канал 3“, която по думите му „се свързва с кръга от медии, обслужващи Алексей Петров“. Все пак съветът препоръча на БНР да разпише регламент могат ли и при какви условия служителите им да работят и за други медии.

Опит за политическа намеса

Ден по-рано засегнатият журналист на ТВ7 изрази

недоволството си от водещата на БНР, като покани за събеседник Волен Сидеров, който наскоро нарече Маринкова „поръчкова журналистка“. Лидерът на „Атака“ е ядосан на радиоводещата заради предаване с негово участие, в което без предупреждение Маринкова включила в ефир главния редактор на в. „Галерия“ Кристина Патрашкова. Преди това в разговора Сидеров заплаши Патрашкова с прокурор заради нейната хипотеза, че зад взрива пред редакцията на в. „Галерия“ може да стои лидерът на „Атака“. Това е втори случай на критики от страна на Сидеров към редакционната политика на БНР. **П**

Свободен гражданин

► **Алексей Петров**, задържан по подозрение, че е глава на групата за изнудване и други престъпления, известна като „Октопод“, вече окончателно е на свобода. Съдът реши, че не е необходимо той да бъде гържан под домашен арест, и му даде мярка за неотклонение „подписка“. Петров използва медийния интерес към делото срещу него, за да съобщи, че има сериозни съмнения, че премиерът Бойко Борисов е имал участие в атаката срещу него край басейна „Спартак“ през 2002 г. Премиерът отказа да отговори на обвиненията

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

Много често стана**Кортежът на премиера участва в поредна катастрофа**

И двете страни твърдят, че другият автомобил се е движел в насрещното платно

Автомобили на Националната служба за охрана за пореден път станаха участници в пътно-транспортно произшествие. На връщане от откриване на завод за светодиоди в Годеч кортежът на премиера Бойко Борисов е участвал в катастрофа с „Фолксваген Пасат“. Според показанията на шофьора на гражданската кола водещата кола от ескорта се е движела с висока скорост в неговото (насрещно) платно.

При удара фолксвагенът се е завъртял и е ударил леко следваща кола от кортежа. Според директора на НСО Димитър Димитров обаче именно фолксвагенът се е движел в насрещното платно, при това със скорост над 40 км/ч над разрешената.

Само преди две седмици колите на НСО от охраната на премиера участват в инцидент с автомобил на студентка. Тогава според версията на охранителите тя е предизвикала катастрофата, а според студентката - кортежът я е избутал от пътя. Пред БНР Димитър Димитров напом-

ни, че на кортежите трябва да се осигурява предимство. Според анализите на НСО в службата има 70 застрахователни произшествия, от които 35 процента са пътно-транспортните, като само в 5 от случаите вината е на служителите от НСО.

Това е поредният инцидент с автомобили на НСО, при които в много от случаите има и пострадали хора. Също в повечето случаи обаче твърденията на службата са, че катастрофите не са по вина на НСО, а в някои дори отричат да са участвали в такива. **П**

**ПРОМОЦИЯ
ПО-НИСКИ
ЛИХВИ**

до 08.04.2011 вкл.

**За всяко
ново начало**

Потребителски кредити от Банка ДСК

- До 35 000 лева/ 17 500 евро
- Срок на издължаване до 10 години
- Възможност за договаряне на гратисен период

Промоцията важи за новоразрешени кредити в лева и евро при превод на работна заплата или пенсия, включително индивидуален превод.

За повече информация: www.dskbank.bg • Call center: 0700 10 375, *BDSK(*2375) както и във всички поделения на Банка ДСК.

банка ДСК
Доверието е взаимно

Потребителски кредити

Европейското здравеопазване недостъпно за българските

Директивата на ЕС за правата на пациентите при трансгранично практика нищо за осигурените в България

Лечението в чужбина ще остане недостъпно за българските граждани дори с приемането и влизането в сила на Директивата за правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване. Документът беше одобрен от Европейския парламент в края на януари, но все още не е получил "да" и от Европейския съвет. Доводите на Брюксел в полза на промените бяха, че с новите правила се слага край на дългите списъци на чакащи за лечение в чужбина, какъвто има и в България, и ще осигурят свободен и навремен достъп на пациентите до медицински услуги. Новите правила обаче оставят нерешени повечето стари проблеми на българите, които искат да се лекуват зад граница.

Стари проблеми с ново звучене

В момента право на безплатно лечение в чужбина имат пациенти, които са получили предварително разрешение от НЗОК. Такова се издава само в случаите, когато съответният вид медицинска услуга в България се плаща от бюджета на касата или на здравното министерство, не се предлага у нас или не може да бъде осигурена своевременно.

С новите правила пациентите, които искат да се лекуват в чужбина, пак ще трябва да искат разрешение от касата. Ограничени са само причините, поради които може да бъде отказано лечение, като например доказателства по медицински път, че лечението може да е опасно за пациента. Всяка страна по своя преценка ще може да състави списъци с диагнозите, за които ще се изисква предварително разрешение за лечение в чужбина, и втори списък със заболявания, за които такова няма да е необходимо, но пациентът ще трябва предварително да информира здравната каса. Целта е касата да е наясно какви сметки от Европейския съюз ще трябва да плати и да се предпази здравната система от фалит. "Ситуацията за българските пациенти няма да се промени съществено", коментира д-р Станимир Хасарджиев, председател на

Националната пациентска организация. Той обясни, че все пак директивата ще дисциплинира нашите институции. Тоест ще бъдат поставени ясни срокове, в които те ще трябва да се произнесат дали даден пациент да се лекува в чужбина, или му отказват. В момента за решение по такъв казус понякога се чака дори година.

Парите пак няма да стигат

Финансовият аспект на правилата в директивата е може би сред най-сериозните пречки за българските пациенти. Съгласно разписаното в документа властите в страната са задължени да покрият цената за консултациите и лечението в чуждата страна, но само до размера, който предвижда съответната здравна пътека у нас. България е страната с най-ниски цени на медицинските услуги по клинични пътеки от всички в ЕС. Дори да получи разрешение за лечение зад граница пациентът ще трябва да покрие за своя сметка разликата до реално платената цена. Става въпрос за суми в пъти по-високи от това, което ще покрива НЗОК, и то в евро, а не в левове.

Пациентските организации в различните страни отправиха остри критики заради условието пациентите първо да заплатят лечението си със собствени средства и едва тогава съответната държава да им възстанови направените разходи.

Проблем е и заплащането на рецептите. Нашата здравна каса ще покрива само лекарствата, които попадат в списъка с финансираните от нея медикаменти. В него те фигурират по точни наименования. Така че, ако решите да си купите заместител на медикамент, субсидиран от касата тук, в Австрия например, той няма да бъде покрит от НЗОК.

Опасения от медицински туризъм

Някои от страните се опасяват от "медицински туризъм", който може да създаде дисбаланс в здравните системи на най-предпочитаните за лечение страни. Притеснения има и за управлението на средствата и недостига на болнични легла.

"По-богати в ЕС се опасяват от "здравен туризъм", коментира зам.-председателят на комисията по здравеопазване към парламента д-р Даниела Дариткова. Тя обясни, че именно заради

Изключения Редките заболявания остават извън директивата

- Редките заболявания няма да попаднат под регламентите на директивата.
- За тях ще важат правилата, които са в сила и в момента - възможност за лечение в чужбина без ограничения и покриване напълно на разходите, дори у нас да няма клинична пътека.
- Трансплантациите и дългосрочното лечение също остават извън обсега на директивата.
- Жителите на пограничните райони и пенсионерите, които живеят заграница, са най-облагодетелствани от новите текстове.
- Много британски пенсионери например са избрали да живеят в Испания.
- Новата директива определя, че техните разходи ще бъдат поети от страната, в която са регистрирани със социални осигуровки.

► Докато в България не се изгради адекватна здравна информационна система, лечението на български пациенти в чужбина ще е затруднено

опасността да възникне такъв проблем всяка страна членка трябва да изработи предпазни механизми това да не се случва. "Ако един германец дойде да се лекува в България, той няма да има възможността да получи поевтино лечение тук, което да му се заплати на цените в Германия и след това той да задържи за себе си разликата в сумите", каза още тя. И въпреки това пациентите от по-бедните държави остават най-ощетени. Те ще трябва да доплащат за лечението си.

В момента около 1% от държавните средства за здравеопазване в ЕС отиват за лечение в чужбина. Това прави около 10 млрд. EUR. Най-много харчи Люксембург - около 7% от разходите в здравната й система напускат страната. Причината е, че гражданите на Люксембург предпочитат да получат медицинска помощ в съседните страни като Франция, Белгия и Германия.

Изостанало развитие

Проблемните области в директивата не се изчерпват само със заплащането на лечението, но с големите разлики в устройството и развитието на здравните системи в страните членки. По-бедните страни, сред които и България, значително изостават в развитието на здравните си системи. България например все още не разполага с цялостна работеща информационна база данни. Пациентите не могат да ползват пълноценно електронното си здравно досие. Това означава, че ако даден пациент реши да се лекува в чужбина, той трябва да събере цялата налична информация за здравословното си състояние на хартия, тя да бъде преведена и оформена във вида, в който се изисква от страната, където отива да се лекува лицето, и чак тогава да се премине към лечение. Цялата процедура отнема

доста време и ресурс.

Срокове за влизане в сила

Последната дума за текстовете в директивата има Европейският съвет, който тепърва трябва да ги одобри. Едва след тази окончателна стъпка за влизането им в сила всяка страна ще има 30 месеца срок, за да извърши необходимите промени в националното си законодателство в съответствие с изискванията на директивата.

Накратко българският пациент няма да спечели много от приемането на тази директива, освен че ще бъдат въведени по-кратки и ясни срокове за издаване на разрешение за лечение в чужбина. Нещо повече, нашата здравна система въобще не е готова да се обвърже с тези в останалите страни членки на ЕС, защото тя значително изоставя от тях в развитието си.

Елена Петкова
Мария Веронирова

Все още готова за

Тази директива отдавна се чакаше, за да могат нашите граждани да се лекуват в чужбина и планово, а не както беше досега само при спешност. Доколкото съм запознат, това ще става чрез договорка между страните. Процесът е дълъг и изисква много работа. Здравните каси на всички страни трябва да изготвят параметрите. Тази година не се предвижда нещо такова специално по този въпрос. Ние също обмисляме в портфолиото си да включим услуги за планово лечение на пациентите ни в чужбина. За да осъществим тази идея,

10

► млрд. EUR от парите за здравеопазване в ЕС отиват за лечение в чужбина

не ще остане пациенти

здравно обслужване не носи на

България не е трансгранично лечение

Д-р Валентин Ангелов,
изпълнителен директор на
"Здравноосигурително дружество ДЗИ" АД

„Ние още
нямаме
развита
електронна
база, нямаме
електронно досие

трябва да намерим партньор в чужбина.

Все още окончателно не е решен въпросът и как ще се заплаща лечението в чужбина. По последна информация то би трябвало да се таксува на база на цените, които са възприети в страната, чийто гражданин е пациентът. Нали си представяте, че в обратния случай нашата каса би фалирала доста бързо.

Това е бъдещето на здравеопазването. Дължим повече на пациентите си. Дори това, което ние като застрахователи пред-

лагаме, са половинчати неща. Ние още нямаме развита електронна база, нямаме електронно досие. Не сме готови въпреки развитите технологии. Когато отиде наш пациент в чужбина, първа трябва да обяснява какви болести е имал, как се е лекувал. Ако сега имахме електронна карта, където вътре да е налична всичката необходима информация за пациента - щеше да е много по-лесно. Много от нещата, предвидени в директивата, не са решени от самите страни и техните здравни системи. А те са много различни. **■**

Богатите страни в ЕС се притесняват от здравен туризъм

Ние ще имаме срок от 30 месеца, за да транспонираме директивата в нашето законодателство. Много е важно какви са нагласите към тази директива и от това ще зависи какви промени ще трябва да предприемем.

Директивата касае основно възможността за предлагане на лечение на пациенти от страните членки на Европейския съюз. Тя обаче изисква предварително съгласие за прилагане на такова лечение в чужда страна. Има притеснение от страна на богатите страни в ЕС, че техните пациенти ще тръгнат да търсят по-евтино лечение в чужбина. Ако един германец дойде в България да се лекува, той няма да получи по-евтино лечение и да вземе останалите пари за себе си, на него ще му бъде платено толкова, колкото струва терапията у нас. От друга страна, малките страни се притесняват, че много бързо ще се изчерпят ресурсите на техните здравни каси, така че всяка страна трябва да изработи предпазни механизми.

Д-р Даниела Дариткова,
зам.-председател на комисията
по здравеопазване в парламента

„Ако един германец дойде в България да се лекува, той няма да получи по-евтино лечение и да вземе останалите пари за себе си

В директивата изрично е записано, че се изисква посочването на национална точка за контакт. Информиратостта на пациентите е едно основно изискване в директивата. Ние административно трябва да решим коя ще институцията, която ще се занимае с тази дейност. **Другите теми, които се засягат** в директивата, са възможностите

за обмен на информация по електронен път на всичките нива на обслужване на здравната система. Това е много ценно, защото ще даде възможност за обмен на научна информация. Тук вече възникват много проблеми, тъй като трябва да се изгради единна система в здравеопазването.

Директивата не отхвърля необходимостта от притежаването на Европейска здравноосигурителна карта, която служи за получаването на спешна помощ в страните от ЕС. Документът не касае трансплантацията на органи.

Пациентите приветстват тази директива, защото смятат, че тя ще помогне за създаването на фонд за обезщетение на болните. Ние поехме ангажимент да напишем закон за правата на пациентите и те настояват в него да се включи и създаването на такъв фонд. Неговата функция е да изплаща обезщетение и да гарантира последващото лечение при нанасяне на вреда на пациента. **■**

„Директивата може да накара касата и министерството да преразгледат политиката си по отношение на здравеопазването у нас. В момента Националната здравна каса е определила едни много интересни правила. Ако лечението не се прилага в България, то не се заплаща, защото не се прилага в България. Ако се прилага в България, също не се заплаща адекватно. Затова се надяваме, че директивата ще внесе малко ред в нашето здравеопазване

Д-р Стойчо Кацаров,
член на управителния съвет на Центъра за защита на правата в здравеопазването

Писани от консултанти проекти масово се отхвърлят

Не само бизнесът, но и консултантите не познават достатъчно добре правилата, констатира от министерството на икономиката

Не само бизнесът, а и консултантите трябва да прочетат по-внимателно насоките за кандидатстване, за да няма толкова много отхвърлени европроекти по програма "Конкурентоспособност". Това коментира вчера експерти от министерството на икономиката и Изпълнителната агенция за насърчване на малки и средни предприятия (ИАНМСП). Според представената от тях статистика делът на "консултираните", но неодобрените проекти по последните две схеми, свързани с технологична модернизация на предприятията, е между 70 и 80% (вж. карето).

Тези и контрарези

"Не само бизнесът, а и консултантите имат нужда да прочетат по-внимателно насоките за кандидатстване. Изискванията не са толкова тежки и всеки средно образован човек може да попълни документите", казва Цветан Стоевски, главен директор на дирекция "Конкурентоспособност и иновации" в Изпълнителната агенция за насърчване на малки и средни предприятия.

"Причините за трудностите по програмата са обективни - отхвърлят се проекти за дребни пропуски, липсва достъп до регистъра за държавните помощи и т. н. Ще е жалко, ако някой си измива ръцете с консултантите", коментира Кристиан Кириков, председател на Българската асоциация на консултантите по европейски програми.

"Голяма част от фирмите

работят с консултанти, но просто не посочват името им в проекта, тъй като не искат да им бъдат покрити разходите за консултантски услуги. Така че броят на одобрените проекти, разработени с консултант, е доста по-голям", казва Деница Николова, управител на "ИЮ Консулт". За да се признаят разходите за консултант, името му трябва да бъде посочено в проекта, а съответната сума да бъде разплатена още преди крайната оценка. Много компании обаче предпочитат разходите да бъдат за тяхна сметка, но да се договорят с консултанта да плащат определена сума и процент от стойността на проекта само ако той бъде одобрен.

Кой как си върши работата

В момента от министерството на икономиката обсъждат идеята дали след приключването на всяка процедура да не се публикува списък с имената на консултантите, колко проекта са консултирани и какъв е процентът на успеваемост. Целта е да се открият успешните и неуспешните консултанти. Към момента нагласите на експертите са по-скоро "за" подобен списък. "Това няма да е реклама за едни и антиреклама за други. Резултатите са достатъчно показателни, всеки сам си прави реклама с качеството на работата си", казва Грета Добрева, директор на дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" в министерството.

В момента няма официа-

▶ Между 70 и 80% от проектите, писани от евроконсултанти по последните схеми за технологична модернизация, са отхвърлени

Справка Черната статистика

▶ От всички 238 проекта, разработени с консултантска помощ по процедурата за технологична

модернизация в малките и средните предприятия, само 70 или 29.41% от общата бройка са одобрени от експертите и са предложени за финансиране. Статистиката показва, че само 33 от консултантските фирми имат 100%

успеваемост, т. е. всички проекти, които са консултирани, са били одобрени. В същото време 97 консултанти нямат дори и един успешен проект.

▶ По процедурата за технологична модернизация в големите предприятия пък

42 проекта са подготвени с консултантска помощ на 32 фирми. От тях само 9 проекта са предложени за финансиране, т. е. 21.43% от общия дял. 100% успеваемост имат само 5 фирми, а 25 консултанта нямат и един одобрен проект.

лен регистър на консултантите, а от бранша от доста време настояват за по-ясна регламентация на работата им. Въпреки това обаче не всички подкрепят идеята. "Не смятам, че всички консултанти са компетентни.

Такъв списък е начин да се разграничат успешните от неуспешните", казва Георги Грънчаров, управляващ партньор на консултантската компания Inter Consult Group.

"Не може да се проследи реалната успеваемост на

една компания, тъй като не всички фирми, които са ползвали консултант, отбелязват това. С подобни списъци само може да се очерни името на някого", смята обаче Деница Николова. Тя е на мнение, че

вместо да се правят "черни" списъци, е по-добре да се направят "бели" - с успешните консултантски компании, тъй като така всеки ще има стимул да се опитва да попадне там.

Дарина Черкезова

Обещано Новите процедури ще бъдат опростени и с по-подробна информация

По-опростени условия и по-подробна информация обещава от министерството на икономиката още при обявяването на следващата процедура по програма "Конкурентоспособност". Идеите ще бъдат предмет и на обществено обсъждане, преди да бъдат приети. Засега списъкът включва:

▶ точно и ясно указване на документите, които трябва да бъдат представени на оценителната комисия, тъй като досега голяма част от проектите бяха отхвърлени заради липсва-

щи справки и отчети;

▶ опростяване на декларацията за определяне на категорията на предприятието (дали е микро-, малко или средно). Досега фирмите често погрешно определяха категорията си или свързаността си с други фирми, което беше причина за отхвърляне на проектите им;

▶ въвеждане на възможност кандидатът да не бъде отхвърлен, ако дори и при погрешно подадена информация все пак не се променя категорията му;

▶ отпада изискването да се представя декларация за получена минимална помощ, като проверката ще се извършва по служебен път;

▶ гори и при погрешно предоставена информация за размера на получената помощ кандидатът да не

бъде отхвърлян, а да получи възможност да коригира информацията;

▶ при погрешно изчислен интензитет на помощта, констатирани аритметични грешки, несъответствия между суми и проценти, завишаване на разходи за консултантски услуги или публичност и визуализация над допустимото кандидатурата няма да бъде отхвърляна, а ще се правят служебни корекции от проверяващите експерти;

▶ изрични указания за документите, чрез които се доказва наличие на квалификация и професионален опит;

▶ използване на всякакви форми за осъществяване на контакт с кандидатите, за да им се предаде искането за предоставяне на допълнителна информация.

От Брюксел недоумяват защо фирми искат да бъде спирана евросхема

И в други държави европейските субсидии отивали само за секторите, избрани като приоритетни

"От Брюксел недоумяват как може бизнесът да обжалва пред съда и да иска спиране на схемата за технологична модернизация на предприятията", коментира Жулиета Хубенова, съветник по европейски програми към министерството на икономиката. По думите ѝ министерството има пълната подкрепа на Еврокомисията

и до спиране на процедурата няма да се стигне.

Компании от шивашката, дървопреработващата и кожарската промишленост наскоро подадоха жалба до министерството и ВАС с искане схемата да бъде спряна, тъй като според условията за кандидатстване те не са допустими бенефициенти. На фокус бяха поставени средно- и високотехнологичните компании. От министерството коментираха, че схемата е разработена по този начин след изрични консултации с представители на бизнеса и в отговор на настояване от

страна на Еврокомисията за по-голяма целенасоченост на програмата и определяне на приоритети.

"Тези пари не са за всички. Трябва да има целенасоченост и да се знае какво точно се развива", казва Хубенова. Тя допълни, че и в други държави са били определяни приоритетни сектори, в които да се инвестират европейските субсидии, и като пример даде Словения, където най-голяма част от субсидиите са били предназначени за сектора "Туризм", а в Естония - за развитие на ИТ технологии. П

Икономиката порасна със скромните 0.3% през изминалата 2010 г.

Според икономисти това се дължи на липсата на бюджетна дисциплина

Българската икономика е нараснала с 0.3% през 2010 спрямо 2009 г. Това показват експресните данни на Националния статистически институт. „Ръстът е в рамките на очакваното и той в никакъв случай не означава, че България излиза от кризата“, коментира пред в. „Пари“ макроикономистът доц. Ганчо Ганчев. Годишните данни са дори под правителствената прогноза - за ръст на БВП с 0.7%. В номинално изражение БВП за цялата 2010 г. възлиза на 70.568 млрд. лв.

Лошите прогнози

Според икономиста Георги Ангелов ръстът на БВП за предходната година попада в лошия сценарий - от 0 до 1%. Добрият според него е съживяване на икономиката с от 4-5%, но при определени условия. Реализацията на песимистичната прогноза според него се дължи най-вече на липсата на реформи и бюджетна дисциплина. Според него загубите от това се равняват на 3 млрд. лв. потенциален растеж на БВП и десетки хиляди работни места. Липсата на политика и стремежът на правителството да се хареса на синдикатите е причината за тези

загуби, пише още Ангелов в блога си.

Временно гобри новини

В същото време данните за четвъртото тримесечие на 2010 г. показват растеж на БВП с 1.7% спрямо третото тримесечие на същата година и с 2.1% спрямо четвъртото на 2009 г., а в предходните тримесечия отчетените темпове бяха в пъти по-ниски. В номинално изражение БВП за четвъртото тримесечие е 19.924 млрд. лв. Само по себе си това е добра новина. Оказва се обаче, че не е тенденция. Икономистите не очакват много по-голям ръст на БВП от 0.3% и през следващите месеци до края на годината. Според доц. Ганчев най-добрият сценарий ще изведе България до нивата от преди кризата, но не и по-нагоре. Според него и тази година за устойчив ръст на БВП управляващите трябва да разчитат основно на износа и на инвестиционната активност, но не и на вътрешното потребление. То няма да повиши сериозно нивата си, коментира доц. Ганчев.

Повишаване на потреблението, но за кратко

Що се отнася до добрите резултати от четвъртото тримесечие на изминалата година, според експер-

ти от НСИ това се дължи най-вече на подобрено потребление в последните месеци и съживяването на инвестициите, като през четвъртото тримесечие тези два показателя за първи път в рамките на 2010 г. оказват положително влияние върху брутния вътрешен продукт. Традиционно обаче през ноември и декември потреблението се покачва заради коледните и новогодишните празници. Тогава се раздават и много бонуси в държавните ведомства и частния сектор.

„Тенденцията е към бавно и постепенно, но устойчиво подобрение“, коментира Георги Ангелов. Според него през последната година през всяко тримесечие се наблюдава увеличение на растежа. Най-добрите новини идват от данните на инвестициите в основен капитал. За първи път от началото на кризата те отбелязват растеж. „Инвестициите в основен капитал са важни, доколкото те предопределят потенциала за бъдещ растеж“, казва Ангелов.

Елена Петкова

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Инфлация Все нагоре

► Средногодишната инфлация за периода февруари 2010 - януари 2011 г.

спрямо същия период от предходната година се равнява на 2.8%. Според анализатори реално тя е по-висока, но вероятно няма да се покачи повече. ► Икономисти прогнозира-

ната тя ще запази тези нива, като при хранителните продукти може леко да се покачи. ► За 2010 г. при храните и безалкохолните напитки се наблюдава увеличение от 1.4%.

► До същите нива е нараснала инфлацията и при транспорта. ► Най-ниски остават нивата ѝ в областта на съобщенията - 0.1%, алкохола, ресторантите и хотелите - 0.2%.

Ръстът на БВП не означава излизане от кризата

Ръстът на БВП от 0.3% се доближава до това, което се очакваше. Но това не означава, че България излиза от кризата, дори напротив. Ако погледнете борсовите индекси - нашият си стои на същото равнище, откакто пропадна през 2008 г., може би с малки колебания. България върви надолу, докато всички други страни се възстановяват. Промисленото производство не е достигнало предишните си равнища, туризмът също се е възстановил само частично. По признаци за възстановяване от кризата ние сме на опашката в Европейския съюз, а не само там. Очаквам тази тенденция да се запази до края на 2011 г., без да има бързо ускорение. Вероятно промишлеността ще достигне равнището си от преди кризата, туризмът също. Така че в най-добрия случай тази година икономиката може да се изравни с предкризисното си равнище, но не и да го надскочи. Вътрешното потребление не се е възстановило. Аз не очаквам тази година то

Доц. Ганчо Ганчев, макроикономист

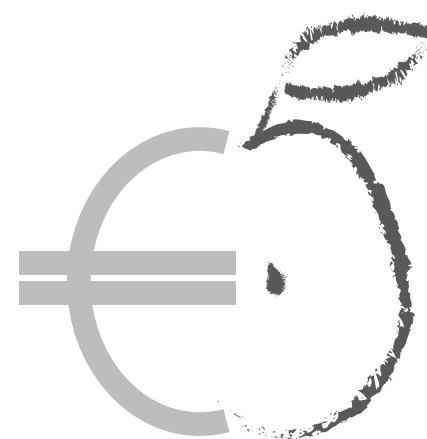
” Аз не очаквам тази година вътрешното потребление да бъде високо

да бъде високо. Отново можем да разчитаме главно на външното търсене, на износа, на Германия и на извъневропейските страни. Не очаквам при тази политика, която се провежда в момента, потреблението да бъде важен фактор за възстановяването на икономиката.

Инфлацията според мен ще се запази, може би ще има малко по-ускорени темпове при хранителните продукти. Това, от една страна, се дължи на изравняването на нивото с другите европейски страни, от друга страна - на монополистичните тенденции в икономиката, които допълнително ускоряват инфлацията.

ОТ ТАЗИ ГОДИНА ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ ЩЕ ДАВА ПОВЕЧЕ СУБСИДИИ ЗА БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

ЕВРОПА ПОДАВА РЪКА НА БИОЛОГИЧНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Ако сте земеделски стопанин и желаете да произвеждате екологично чисти земеделски продукти, е необходимо да сключите договор за контрол и сертификация за биологичното производство. Така ще може да се възползвате от възможностите на компенсаторните плащания по мярка 214 „Агроекологични плащания“. Очаква се от тази година, след одобрението на Европейската комисия, подпомагането за полски култури (пшеница, царевица, слънчоглед и др.) да бъде 50 лв./декар, а за трайни насаждения - 150 лв./декар. Това подпомагане е в допълнение към директните плащания за площ, а целта на субсидията е да насърчи земеделските стопани да произвеждат биологична земеделска продукция. Допълнителна информация може да намерите на интернет страницата на Програмата за развитие на селските райони www.prsr.government.bg, както и в областните служби за съвети в земеделието и общинските и областни служби „Земеделие и гори“.

Срокът за подаване на заявлението за подпомагане по мярка 214 „Агроекологични плащания“ е от 1 март до 15 май.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма за развитие на селските райони (2007-2013) Министерство на земеделието и храните

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони „Европа инвестира в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ ЗА БЪЛГАРСКОТО СЕЛО“

Хазартният бранш иска промени в новия проектозакон за хазарта

Различните асоциации настояват рекламата да не бъде забранена, а регулациите да създадат равнопоставеност между онлайн и офлайн залаганията

Новите регулации за хазартния бизнес продължават да предизвикват дискусии и още искания. Според представителите на бранша трябва да има законови правила и рамки, но според една голяма част от тях текстовете на Закона за хазарта трябва да бъдат променени. Проектозаконът беше публикуван от Министерството на финансите преди десетина дни. Депутатите от ГЕРБ обаче са на мнение, че предвидените промени са много добри и ще се отразят положително и на тези, които играят, и на бюджета, защото ще има повече приходи от данъци. Въпреки това тепърва предстоят още промени по текстовете, а народните представители ги обмислят при срещи с бизнеса и представители на европейски асоциации.

Какво иска бизнесът

Според представители на „Евробет“ (организатор на игрите „Еврошанс“ и „Лотомания“) сегашните текстове ще създадат проблеми, защото офлайн и онлайн операторите се поставят на различни лицензионни режими. „Трябва да се търсят варианти всеки да може да се реализира, а не само да се задават въпроси

кой какво е платил“, обясни Мартин Хаджистойков от Българската федерация по турнирен покер. Той коментира, че тази обща рамка би създала добра основа за закон, но трябва да се мисли още за защитата на потребителите и за плащането на данъците. „Философията на закона е сбъркана. Онлайн хазартните игри са дефинирани като отделен вид игра, а това не е така“, обясни още Хаджистойков. Той също смята, че трябва да има единен лицензионен режим за наземните и за онлайн операторите, както и ясна дефиниция за това кой какви данъци ще плаща, защото от сегашния проект за закон не става ясно. Той е категоричен, че забраната за рекламата трябва да бъде изключена от промените, защото тя би създала сериозен проблем за развитието на хазартния бизнес.

От Българската търговска асоциация на производителите и операторите в игралната индустрия (БТАПО-ИИ) също коментираха, че би трябвало да има равнопоставеност между всички фирми и да се направят поправки в текстовете. Надя Христова, член на УС на асоциацията, коментира, че асоциацията е напра-

вила предложения, които не са взети под внимание при изготвянето на закона. По думите ѝ задължително трябва да има идентификация на участниците в хазартните игри. Първата стъпка е физическата идентификация, а за онлайн залаганията задължително трябва да има регистрация и задължително посочване на платежното средство.

Икономистът Лъчезар Богданов пък коментира, че трябва да се помисли за регулация и за другите онлайн индустрии. „Интернет е предизвикателство за всеки вид бизнес“, каза Богданов. Той даде пример с онлайн търговията, която постоянно расте, а не е защитена.

Европейска практика

Представители на европейската Асоциация за

дистанционни залагания коментираха, че регулацията на онлайн залаганията е много добра мярка. Виктория Даниел обясни, че трябва много внимателно да се премисли как ще се администрират данъците от онлайн операторите, като се избегне излишното губене на време. Тя заяви, че е много важно да има максимален брой оператори, които да следят за спазването на закона. По думите на Роджър Парис пък трябва да се намери начин, по който да се защитават и операторите, и покер играчите.

Според представителите на асоциацията добра регулация на хазартния бизнес действа във Великобритания и отчасти в Испания, а лошите примери са Франция и Германия.

Наземните оператори са неравнопоставени с онлайн операторите

Нашата асоциация от 10 години иска законови промени и регулация на онлайн хазарта. По данни на ГДБОП за 2010 г. от България са изтекли около 1.5 млрд. лв. Това е нерегулиран пазар и по никакъв начин не защитава потребителите. А са в неравностойно положение с легалните български оператори - не плащат данъци, което в сравнение с 15% данък върху другите спортни залагания прави продуктите неравностойни. Новият

Ангел Ангелов, правен консултант на Българската асоциация на развлекателните и хазартните игри

закон се опитва да регулира нещата, но философията на закона е сбъркана.

Хазартните игри са дефинирани като отделен вид игра, а това не е така. Би трябвало те да са следствие от един лицензионен режим с наземните оператори. Освен това трябва да се

Незапознати генумати

Въпреки че за промени в Закона за хазарта се говори от около година и бяха публикувани на 4 февруари, голяма част от депутатите не са запознати какво точно пише в тях. Те определят идеите като нужни и добри, но признават, че не са вникнали в дълбочината на текстовете на качения на сайта на финансовото министерство Закон за хазарта. Иво Димов от ГЕРБ коментира, че подобен проектозакон отдавна е трябвало да е факт, а онлайн залаганията да имат регулация. „Проектът не е свършен, предстоят промени. Той в никакъв случай няма да бъде приет в този вид“, коментира още Димов, като допълни, че трябва да се измисли механизъм за защита на децата.

По думите на Диан Червенкондев от ГЕРБ идеите за забрана на рекламата и регулацията за онлайн залаганията са много добри. Той също обясни, че сегашните текстове на бъдещия закон ще бъдат променени, но не може да каже кое точно ще се промени. Обяснението му беше, че трябва да се заимстват добри практики от други европейски държави. Червенкондев коментира още, че една от добрите промени е плащането на данъци от онлайн операторите. Той е убеден, че няма да има проблем със събираемостта на данъците от тези оператори. Данъчни консултанти обаче обясниха точно обратното. Според тях винаги може да се направи фалшива регистрация, да се скрие IP адресът и следата на играта никога да не бъде хваната.

Рагослава Димитрова

► Онлайн залаганията трябва да бъдат строго регулирани,

Главноломно Онлайн хазартът постоянно расте

► Индустрията на онлайн залаганията в световен мащаб се оценява на над 26 млрд. USD.

► Според експерти

нивото на онлайн залаганията в България през 2010 г. е било около 150 млн. лв.

► По данни на H2 Gambling Capital общата печалба (платени залози минус изплатени печалби) възлиза на около 22 млн. EUR. А прогнозите за 2012 г. са тя да достигне 37 млн. EUR.

за да плащат данъци, смятат генуатимите

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Трябва да разрешат рекламата

Не трябва да се забранява рекламата.

Ако не можеш да популяризираш играта, по какъв начин ще си развиваш бизнеса. Рекламните кампании на спортните събития вървят с пълна сила. Нормално е един турнир по покер, който има 800 участници, да се рекламира по нормален начин, да стигне до съответния кръг от хора, те да участват, да се формира по-голям награден фонд, те да участват, а и така ще се плащат повече данъци. Друго нещо е конфликтът с наземно базираните оператори, имат регулация, те се чувстват застрашени от онлайн хазарта. Аз като човек, който се занимава с покер, казвам точно обратното - един огромен тур-

Мартин Хагжистойков,
Българска федерация по турнирен покер

нир при една голяма входна такса трудно ще позволи на хората да участват. На това място идва онлайн покер залата - там човек може да се класира срещу малко пари, да мине квалификация, които са още един спортен и състезателен принцип. А оттук се реализират участници в краен турнир - самолетни билети, хотели.

Регулацията е необходима най-много за земно базираните компании, тя ще им помогне най-много на тях. Промените, които не са залежали и би трябвало да бъдат регули-

рани, ще помогнат. Най-важно е да се дефинират данъците. В Испания преди няколко месеца се отказаха от облагане на оборота. Там заради мнението на бранша се възприе идеята за облагане на печалбата. Болките на наземните оператори са, че само те плащат, а онлайн операторите не. А регулацията ще обложи и онлайн бизнеса и ще застанем на едно ниво. В закона трябва да се потърси уеднаквяване. А оттам нагатак следват претенциите, социалната отговорност. Дефинирането на рекламата пък ще помогне за вливането на бюджети. Със забраната ни отрязват единият крак, а една кукла с един крак ще падне веднага. **П**

Трябва да има регулация, но този проект ще се промени

Основните цели на закона са лицензиране, защита, плащане на данъци и равнопоставеност между отделните оператори.

Сигурен съм, че няма да има конфликт на интереси между наземните и онлайн операторите. Сега много пари изтичат заради нерегулираните оператори. Като се въведат промените, ще се плащат повече данъци. Няма опасност за укриване, защото ще има регистрация на всеки играч. Ако не може да се засече откъде идва плащането, защото, ако е

Диан Червенконев,
депутат от ГЕРБ

с кредитна карта, тя може да е издадена от всяка държава, ще може да се засече IP адресът, от който е направена регистрацията.

Трябва да има регулация, но тепърва предстоят преговори какво точно ще се прави. Не е изключено да се направят промени на текстовете. Точно заради това се срещаме с представители на бизнеса, както и на

европейски асоциации, от които да вземем добри практики. А това е третият законопроект за хазарта, който се прави. Предните два претърпяваха много промени.

Хубаво е, че ще се регулират онлайн залаганията, а и че се забранява рекламата. Това е все едно да се рекламира тютюневите изделия и алкохол. С рекламата на подобни неща се застрашават децата. Трябва да има защита за лица под 18 години, както и за недееспособните. **П**

Сашо Дончев стана председател на БСК

Досегашният председател на камарата Божидар Данев ще заеме поста изпълнителен председател

Шефът на „Овергаз“ Сашо Дончев е новият председател на една от най-големите работодателски организации в страната - Българската стопанска камара (БСК). Решението да оглави БСК е било взето вчера по време на заседанието на управителния съвет на камарата.

Божидар Данев, който до момента изпълняваше длъжността на председател, ще бъде изпълнителен председател.

В синхрон с Европа

Решението за промените идва от желанието да се синхронизира структурата на БСК с европейската организация, в която членува - *BusinessEurope*. Предложението за промяната е дошло лично от Божидар Данев, заявиха за в. „Пари“ от БСК. С новите позиции ще се постигне отделяне на административното управление на организацията от дейността по определяне на нейните политики. Така политическата функция ще се съсредоточи изцяло в управителния съвет на БСК, а Сашо Дончев ще бъде „политическото“ лице на работодателската организация. Газовият шеф

► Сашо Дончев

ще ръководи работата на УС и ще приема планове и програми за дейността на камарата, информираха от БСК.

Административна отговорност

В правомощията на досегашния председател Божидар Данев ще остане

управлението на административния екип на организацията и координацията на взаимоотношенията ѝ с държавни институции, социални партньори и неправителствен сектор. Други промени в състава на работодателската организация не са правени.

Елина Пулчева

Правосъдният министър оглави група за промени в Закона за СРС

След скандалите с подслушванията властта покани в междуведомствената група и представители на гражданския сектор

Министърът на правосъдието Маргарита Попова сформира междуведомствена работна група, която трябва да подготви промени в Закона за специалните разузнавателни средства. Според министърството тези промени ще бъдат само част от поредицата мерки за подобряване на контрола върху използването на специалните разузнавателни средства.

Логично развитие

Междуведомствената група беше сформирвана по инициатива на премиера Бойко Борисов след поредицата скандали със СРС-та. От началото на януари приеманите за зависими от Алексей Петров вестник „Галерия“ и партия РЗС започнаха да разпространяват записи от телефонни разговори между шефа на митници-

те Ваньо Танов, министъра на финансите Симеон Дянков, заместника му Владислав Горанов, депутата от ГЕРБ Искра Фидосова и премиера Бойко Борисов. Уличителните записи станаха повод парламентарната подкомисия за контрол върху СРС да излезе със заключение, че преките ръководители на сектора за сигурност са и пряко отговорни за злоупотребите със СРС.

Преоткритите човешки права

Основната цел на работната група ще бъде фокусирана върху „гарантирането на основните човешки права и свободи на гражданите“, пише в съобщението на Министерството на правосъдието след първото заседание. За участие са покани и представители на неправителствени правозащитни организации и адвокати. Освен тях в групата са включени представители на трите власти, МВР, ДАНС, прокуратурата и съда.

Когато първите записи бяха огласени в началото на януари, премиерът Бойко Борисов заяви, че

„всеки от висшите ешелони на властта периодично ще се подслушва и се подслушва и никой не трябва да се учудва от това“. След това повечето министри обясниха, че не се притесняват от това, защото не правели нищо нередно. Тази позиция беше критикувана от редица правозащитни организации, които призоваха за спазване на закона и граждански контрол над подслушванията.

Страшна картина

Статистиката показва, че подслушванията се увеличават и за миналата 2010 г. разрешените от съдия СРС-та в България са над 15 хил., като нищожна част от тях са стигнали до съда.

Скандалите с подслушванията в България станаха повод неколкотократно говорители на Европейската комисия да заявяват, че очакват страната да разследва случаите и да предостави на Брюксел информация за предприетите мерки. Темата с подслушванията в България стана повод за дебати и в Европейския парламент. **П**

Европейската икономика преодоля рецесията с 1.7% ръст през 2010 г.

През последното тримесечие се забелязва забавяне заради лошото време в Германия и проблемите в южните страни

Икономическият растеж в еврозоната през последното тримесечие на 2010 г. се запази непроменен от предходния период. Забавяне обаче беше отчетено в групата на 27-те страни членки на Европейския съюз, показват предварителните данни на „Евростат“.

Край на рецесията

Брутният вътрешен продукт в еврозоната е нараснал с 0.3% за периода октомври - декември в сравнение с предходното тримесечие, когато беше отчетено същото увеличение. На годишна база растежът е бил 2% спрямо 1.9% за юли - септември. Данните за цялата година показват, че икономиката на еврозоната е излязла от рецесията и е отбелязала 1.7% ръст. За 2009 г. БВП в 16-те страни намаля с рекордните 4.1% заради кризата и свиването на търговията в световен мащаб.

Икономиката на страните от ЕС обаче е забавила ръст, като статистиката показва увеличение от 0.2% на тримесечна база спрямо 0.5% за предходния период. В сравнение с последното тримесечие на 2009 г. 27-те страни в съюза са отчетли 2.1% подобрене на БВП. Това обаче остава под ръста

от 2.2%, регистриран за периода юли - септември. За цялата 2010 г. икономиката на ЕС е нараснала с 1.7%.

Сравнението с основните икономически партньори показва, че през последното тримесечие на миналата година Европа е изостанала спрямо САЩ, където за периода е било отчетено 0.8% увеличение. Старият континент обаче се е справил по-добре от Япония, където БВП се е свил с 0.3%.

Най-големите

Най-голямата европейска икономика Германия е забавила растежа си до 0.4% през четвъртото тримесечие спрямо 0.7% за третото. Без промяна е останало и увеличението на БВП във Франция, където за второ поредно тримесечие се отчита 0.3% ръст.

Публикуваните вчера данни от германската статистическа служба показват, че страната продължава да разчита на износа, но принос към растежа все повече имат и инвестициите и вътрешното търсене. Секторът на строителството обаче е пострадал от силния сняг през декември. Въпреки това икономистите твърдят, че това е временно и скоро страната отново ще започне да отчита по-висок растеж, тъй като стабилизирането на трудовия пазар и увеличаването на заплатите допълнително ще засили частното потребление.

Франция също е успяла да изпълни заложеното от правителството 1.5% увеличение на БВП за цялата

► Износът остава основният двигател на германската икономика, но страната разчита все повече и на нарастващото вътрешно потребление

СНИМКА REUTERS

година, след като през 2009 г. БВП намаля с 2.5%. Това беше най-сериозният икономически спад, отчетен от страната след Втората световна война.

По периферията

Не толкова добре обаче стоят нещата по периферията на Европа. Гръцката икономика е намаляла с 1.4% през последното тримесечие на 2010 г. спрямо спад от 1.7% за предходния период. На годишна база БВП е спаднал с 6.6%. Португалия също регистрира 0.3% намале-

ние след положителните стойности, отчетени за предходните три тримесечия. Спрямо година по-рано обаче икономиката е на

зелено с 1.2%. Португалският финансов министър Фернандо Тейшейра душ Сантуш обаче коментира, че по-ниските данни се

дължат на мерките за ограничаване на бюджетния дефицит. По думите му страната не очаква рецесия през 2011 г. □

Търговия Еврозоната с дефицит през декември

► Страните от еврозоната са отчетли търговски дефицит в размер на 500 млн. EUR през декември 2010 г., показват данните на „Евростат“.

► За предходния месец дефицитът е бил 1.5 млрд. EUR, но през декември 2009 г. 16-те страни са регистрирали излишък от 3.2 млрд. EUR.
► Износът на страните е бил на стойност 133.6 млрд. EUR през декември, което е увеличение с 20% на годишна база.
► Вносът обаче е нараснал с 24% и е достигнал 134.2 млрд.

EUR.
► Окуражаващ е фактът, че в сравнение с ноември износа през последния месец на годината е намалял с 5%, докато вносът се е свил с 5.6%.
► За цялата година търговският излишък на еврозоната е намалял до 700 млн. EUR от 16.6 млрд. през 2009 г.

Новият фонд за еврозоната ще бъде 500 млрд. EUR

Финансовите министри се договориха за размера на постоянния механизъм, но отложиха всички други въпроси за март

Финансовите министри от еврозоната се споразумяха за размера на бъдещия постоянен фонд за стабилност в Европа. Отлагането на подробностите, които ще станат част от по-обширен план за икономически реформи, изнерви финансово затруднената Португалия, която предупреди, че това може да доведе до нови сътресения на пазара.

По-голям капацитет

Ефективният заеман капацитет на Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), който през 2013 г. ще замени съществуващия в момента временен Европейски фонд за финансова

► Докато не бъде постигнато решение по всички въпроси, няма да има решение по нито един, каза председателят на групата на финансовите министри от еврозоната Жан-Клод Юнкер

СНИМКА REUTERS

стабилност (ЕФФС), ще бъде 500 млрд. EUR, стана ясно след срещата на финансовите министри в Брюксел. Международният валутен фонд е готов да осигури още 250 млрд. EUR, а допълнителни средства може да дойдат и от европейските страни

извън еврозоната.

Това е доста над размера на ЕФФС, който е на стойност 440 млрд. EUR, но на практика може да предостави до 250 млрд. EUR. Разликата се дължи на нуждата да се заделят гаранции, за да се поддържа максималният му

кредитен рейтинг AAA. В момента към ЕФФС допълнителни средства се предвиждат от МВФ (250 млрд. EUR), както и до 60 млрд. EUR от Европейския механизъм за финансова стабилизация (ЕМФС) на ЕС.

„По-обхватно решение“

Министрите обаче не уточниха как ще се финансира новият механизъм заради различията си по въпроса за мащабните фискални и структурни реформи в еврозоната, предложени от Германия и Франция. „Всички тези идеи са част от едно по-обхватно решение“, каза председателят на еврогрупата и министър-председател на Люксембург Жан-Клод Юнкер. По думите му, докато не бъде постигнато решение по всички въпроси, няма да има решение по нито един. Лидерите от еврозоната ще се съберат на 11 март, за да обсъдят т. нар.

пакт за конкурентоспособност, който предвижда сближаване на социалните и фискалните политики на страните, които използват еврото. След сериозната опозиция, с която се сблъска планът на Берлин и Париж в началото на февруари, председателят на Европейския съвет Херман ван Ромпой пое ангажимента да изготви конкретни предложения за реформи до началото на март. Окончателна сделка в мащаб ЕС трябва да бъде постигната на срещата на върха в Брюксел на 24-25 март.

Нерешителност

Без официално решение приключи срещата и по въпроса за увеличаване размера на сегашния ЕФФС и за по-широкото му приложение, което доведе до критики от страна на Лисабон. „Обсъжданията продължават по-дълго, отколкото е желателно, а отлагането и нерешител-

ността се отразяват негативно на еврозоната и на стабилизирането на еврото“, каза португалският финансов министър Фернандо Тейшейра душ Сантуш. По думите му никоя държава не може сама да се справи с кризата. „Ние трябва да свършим нашата работа, но се нуждаем и от обществени инструменти за стабилизиране на еврото“, каза той.

Макар че призна, че ситуацията на дълговите пазари остава притеснителна, Юнкер посочи, че за момента няма признаци да са необходими специални мерки. По думите му властите в Португалия са предприели ефективни действия и за момента това е достатъчно. Същата позиция зае и финансовият министър на Германия Волфганг Шойбле. „Точно в момента пазарите са толкова стабилни, че е по-добре да не ги разстройваме с излишни дискусии“, каза Шойбле. □

Ръст

810.5

► млн. лв. са необслужваните лизинзи в края на 2010 г., което е над 20% от всички отпуснати заеми

КОМПАНИИ
И ПАЗАРИНовоотпуснатите лизинги са
намалели с 2.5% през 2010 г.

Необслужваните договори надхвърлиха 20% от бизнеса

Стойността на новоотпуснатите лизинги през миналата година се е понижала с 2.5%, показват данните на Българската народна банка за резултатите в бранша. Договорите за нов бизнес към декември 2010 г. са 241.6 млн. лв., а година по-рано бяха 247.9 млн. лв. Общите лизингови договори в края на миналата година са малко над 4 млрд. лв., като се понижават с 19.15% на годишна база. “Като гледам статистиката, не изпитвам много оптимистични чувства. Забелязва се, че новият портфейл се прави основно от превозни средства, като те продължават да са два пъти повече от машините и съоръженията”, каза за в. “Пари” Валентин Гълъбов, изпълнителен директор на “Ти Би Ай Лизинг” ЕАД.

Оперативно или финансово

Новоотпуснатите финансови лизинги през миналата година са се понижали с 2.8% до малко над 232 млн. лв. От своя страна стойността на оперативните лизингови договори се е повишила с 4.2% до 9.6 млн. лв. “Очаквах по-голям ръст на оперативния лизинг. При компании, които са дъщерни или клонове на международни дружества, е традиция да вземат автопарка си на оперативен лизинг”, обясни Валентин Гълъбов. Според

” Пикът на необслужваните договори е достигнат. През 2010 г. се очертаха по-ясно компаниите, които нямат възможност да изплащат договорите, и тези, които, макар и по-трудно, ще продължат

Валентин Гълъбов, изпълнителен директор на “Ти Би Ай Лизинг” ЕАД

него кризата е действала въздържащо за този тип компании и повечето от тях на третата година при петгодишен договор не са подменили парка си, а са удължили договорите с още една година.

При новия бизнес във финансовия лизинг най-голям ръст имат договорите за недвижимо имущество, които са се повишили близо 4 пъти до 33.3 млн. лв. Най-голям дял в портфейла на лизинговите компании продължават да заемат автомобилите - леки, лекотоварни и тежкотоварни. Общият им дял е над 53% от всички отпуснати досега лизинги. “Тази година би трябвало

Лизингови договори, нов бизнес	Сума в края на 2010 г., в хил. лв.	Промяна на годишна база
Финансов лизинг		
Машини, съоръжения и индустриално оборудване	57 942	-19.85%
Компютри и друго електронно оборудване	2 639	-23.25%
Товарни и лекотоварни автомобили	61 130	56.95%
Леки автомобили	66 218	-12.55%
Недвижимо имущество	33 376	290.82%
Други	10 705	-73.05%
Оперативен лизинг	9 588	4.16%
Общо		
Финансов лизинг	3 955 510	-19.27%
Оперативен лизинг	71 175	-11.72%
Необслужвани договори	810 532	2.40%

Източник: БНБ

да има повече тежки превозни средства и машини и съоръжения”, каза Валентин Гълъбов. По думите му през миналата година домакинствата, които пазаруват основно леки автомобили, са се въздържали. **По-малко лоши** Необслужваните лизингови

договори през миналата година са се увеличили с 2.4% до 810.5 млн. лв. Така те вече заемат 20.1% от всички отпуснати лизинги. Година по-рано дялът на необслужваните заеми беше 15.9%. “Пикът на необслужваните договори е достигнат. През 2010 г. се

очертаха по-ясно компаниите, които нямат възможност да изплащат договорите, и тези, които, макар и по-трудно, ще продължат”, твърди Валентин Гълъбов. Прогнозата му е, че нарастване на необслужваните заеми повече няма да има. “Лизинговите компании са

в добро финансово здраве, но е трудно да преценят на кой от многото кандидати да дадат лизинг”, добави той. Според него тенденцията на подем в икономиката би успокоила и кредитните институции.

Атанас Христов
Рагослава Димитрова

Нова компания ще управлява интернет услугите на “МобилТел”

Дъщерното дружество ще координира работата на новопридобитите “Спектър Нет” и “Мегалан”

“МобилТел” създаде дъщерно дружество, което да координира работата на двете компании за доставка на интернет - “Спектър Нет” и “Мегалан”, които телекомът придоби наскоро.

Структура

Новата компания се казва

“М-Нетуърк” и чрез нея ще бъдат ръководени всички дейности, свързани с развитието и предлагането на съвместни продукти и услуги.

Сделката за придобиването на двата доставчика е на стойност 72 млн. EUR и беше финализирана на 13 януари тази година. Чрез нея “МобилТел” стартира една от най-големите инвестиционни програми в страната, която осигурява на телеком оператора водеща роля в изграждането на първата национална оптична мрежа в България,

казаха от мобилния оператор.

Управление

Главен изпълнителен директор на “М-Нетуърк” е Николай Кичев, който до този момент заемаше поста директор “Взаимоотношения с оператори и регулации” в “МобилТел”. Управителите на двете придобити дружества Теодор Захов и Йордан Йорданов са пълноправни членове на управителния съвет на “М-Нетуърк”.

Пламен Димитров

СНИМКА BLOOMBERG

Нови проблеми в Близкия изток перфектната буря за цената на

Котируемките на сорта Брент вече трайно се задържат над 100 USD за барел, а всички погледи са насочени към Саудитска Арабия

Изместването на вълненията в Близкия изток все повече към страните производителки на петрол вещаят нови турбуленции в котировките на суровината на международните пазари. Краят на вълненията в Египет донесе успокоение за пазарите и стабилизация в цената на петрола. Преместването на протестите в Судан, Иран и особено Бахрейн обаче носи все повече напрежение на стоковите борси. Виждаме все повече сигнали за риск от разрастване на вълненията, написаха в свой доклад, цитиран от агенция „Блумбърг“, анализаторите на JPMorgan Chase&Co.

Във вторник котировките на петрола отново започнаха да се катерят по стълбицата и сортът Брент надмина 103 USD за барел. Американският лек суров петрол също поскъпна и мина над границата от 85 USD за барел.

Причина за поскъпването станаха първите сблъсъци на демонстранти с полиция в Бахрейн.

Разликите

Страната не е от големите производители на петрол, но е интересна с това, че е населена предимно от шиити, а се управлява от сунитски фамилии. Подобна е ситуацията и в Саудитска Арабия, която е страната с най-голямо производство на петрол в света. Опасенията на пазарите са, че и тя може да бъде въввлечена в криза, а това вече би предизвикало истинска буря на борсите.

Друга прилика между двете страни е, че те не са в групата на „бедните“ в региона. До момента бунтовете бяха съсредоточени в страни с по-нисък стандарт - Тунис, Египет, Йемен. Но пренасянето на вълненията в по-богата страна вече би предизвикало по-силен натиск върху пазарите.

Нова заплаха на хоризонта

Междувременно в Иран - втората страна с най-голям добив на петрол в ОПЕК, полицията попречи на демонстрантите да протестира на централния площад „Азади“.

„Иран изнася основно газ и затова тя не е такъв проблем, но ако има вълнения в Саудитска Арабия, ще има поскъпване на петрола“, прогнозира Милен Пенев от „Аврора Кепитъл Global Commodity Fund“. По думите му обаче цената на суровината е стабилна и дори е преодоляла напрежението, което е имало върху нея от началото на кризата в Египет.

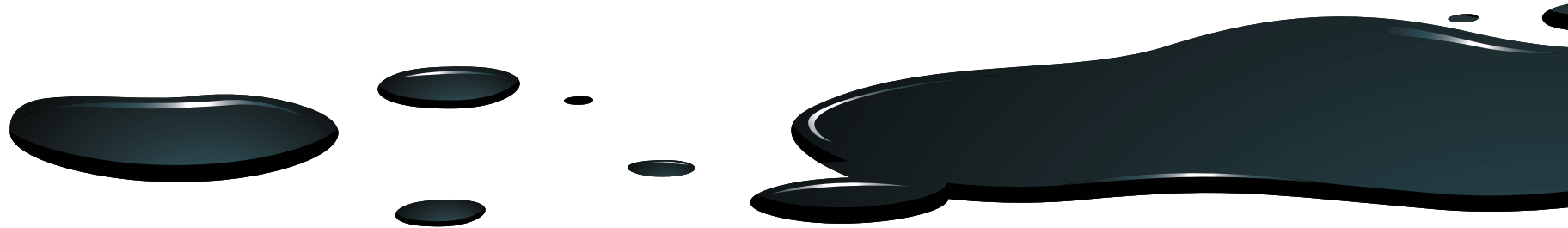
„Очакванията за повишаване на инфлацията и разглеждането на стоките като естествена застраховка срещу обезценяването на парите водят след себе си засилено търсене на реални активи, включително петрол“, смята Константин Абрашев от „ДСК Родина“. Той също е на мнение, че допълнително изостряне на политическата ситуация в Близкия изток ще бъде калкулирано в цените на енергията, още повече ако някакви сътресения достигнат Саудитска Арабия.

Шансът

Колкото и иронично да звучи, големият шанс за запазване цената на енергийните суровини в момента е зацвяването във възстановяването на големите икономики без САЩ. Европейските страни вече дадоха индикации, че растежът им е на изчерпване. Китай пък прави неистови опити да ограничи инфлацията си, а оттам и потреблението. Ако тези две тенденции се задържат, има шанс горивата да останат на сегашните си цени, дори и при по-дълго задържане на напрежението в арабския свят.

Мирслав Иванов

КАРТА НА ПРОТЕСТИТЕ В СТРАНИ ОТ БЛИЗКИЯ ИЗТОК

Изток вешаят на петрола

Нефтът се успокои след напрежението от началото на кризата

Милен Пенеф, "Аврора Kenutyl Global Commodity Fund"

Ако няма по-големи проблеми в Саудитска Арабия и другите по-богати държави в региона, едва ли ще станем свидетели на големи изменения в цената. Големият натиск върху цената беше в началото на кризата в Египет, когато имаше опасения, че може да бъде затворен Суецкият канал, което наистина щеше да има много негативни последици. В момента цената се стабилизира и дори леко коригира. Бунтовете до момента са в бедни страни и продължават в такива - на дневен ред е Йемен. И докато размириците са изнесени в тези по-бедни и като стандарт, и на залежи страни, не мисля, че ще има голям скок. Друг е въпросът, ако има проблеми в Саудитска Арабия, която е най-големият износител на петрол в света. Но това е богата страна. Стандартът е висок, хората имат средства. Там проблемите не са като в страните, които са бунтуваха засега. Подкрепа на по-ниските цени на петрола в момента оказват и данните за забавяне на растежа в големите икономики. Великобритания дори отчете спад. Най-големият потребител на суровини пък Китай прави опити да ограничи кредитирането, а оттам и потреблението. Всичко това би трябвало да занижи и търсенето на петрол.

Акциите на енергийните компании стават атрактивни

Константин Абрашев, ПОК „ДСК Родина“

Опирайки се на икономическите реалности, може да се твърди, че цената на петрола би трябвало да се задържи близо до текущите нива. В глобален мащаб се очаква ръст на БВП за 2011-а около 4%, което, съчетано със сравнително високите запаси от петрол в страните потребители, не е предпоставка за силен ръст на цените. Тези разсъждения изключват спекулантите. Очакванията за повишаване на инфлацията и разглеждането на стоките като естествена застраховка срещу обезценяването на парите водят след себе си засилено търсене на реални активи, включително петрол. Допълнителното изостряне на политическата ситуация в Близкия изток ще бъде калкулирано в цените на енергията, още повече ако някакви сътресения достигнат Саудитска Арабия. При повишаващи се цени на нефта в енергийните компании акциите им стават атрактивни за инвеститорите. Българската икономика е отворена и глобалното повишаване на стоковите пазари ще намери своето отражение в цените на енергийните ресурси у нас. Положителен факт е сравнително слабият долар, който донякъде омекотява негативния ефект върху икономиката на страната.

Четири компании се борят да застраховат колите на АПИ

Ценовите оферти на кандидатите не бяха отворени, като обяснението от АПИ беше, че те са само част от факторите, които ще се вземат при определяне на крайния победител

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Обществената поръчка за около 140 хил. лв. е „Гражданска отговорност“ на над 500 автомобила и „Каско“ на част от парка на пътна агенция

Четири застрахователни компании са подали документи за участие в обществената поръчка за застраховане на автомобилите, собственост на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), стана ясно при отваряне на офертите. Дружествата, които се състезават за поръчката, са ЗК „Лев Инс“ АД, ЗАД „Армеец“ АД, ЗАД „Виктория“ и ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“, обявени по реда на постъпване на офертите.

На няколко етапа
Комисията, назначена от АПИ, не отвори ценовите оферти на кандидатите, като обяснението беше, че те са само част от факторите, които ще се вземат при определяне на крайния победител. „Методиката за оценка ще бъде оповестена следващата седмица, когато ще бъдат оценени и класирани кандидатите“, обяс-

ниха от АПИ. Членовете на комисията добавиха, че сега ще се разгледат останалите документи, представени от кандидатите, и ако има пропуски, някой може да отпадне. „Според последните промени в Закона за обществените поръчки участниците имат допълнително пет дни след отваряне на поръчките да допълнят документацията“, казаха от комисията, назначена за изпълнението на обществената поръчка. Сега ще се оценят компанията по показаните критерии, след това ще се отворят ценовите оферти и ще се определи окончателното класиране, добавиха от АПИ.

Най-бързо обещава да изплати щетите „Булстрад“, като според офертата компанията има готовност да изплати обезщетение до 1 час след предоставяне на всички необходими документи. Останалите три дружества предлагат максимален срок от 1 работен ден след предоставяне на пълния набор документи.

Колко струва

Обект на обществената поръчка са над 500 автомобила, собственост на централното управление на АПИ и на областните пътни управле-

ния. Всички те трябва да се застраховат по задължителната „Гражданска отговорност“, но не за всички коли се предвижда и застраховка „Каско“. Обяснението, което дадоха от АПИ, е, че има и коли с оценка 200 лв., за които е безсмислено да се сключва „Каско“. Оценката на целия автопарк на пътна агенция е около 3 млн. лв. Комисията и представителите на част от кандидатите за спечелване на поръчката обявиха, че цената на всички застраховки е около 140 хил. лв.

„Обществените поръчки са част от застрахователния пазар“, каза Цветанка Крумова, изпълнителен директор на „Армеец“. По думите ѝ тези застраховки са част от пазара, за които държавата е установила определени процедури и компанията не може да си позволи да ги игнорира. „Друг е въпросът дали застраховките трябва да са предмет на обществена поръчка, защото при тях има съвсем други взаимоотношения“, добави Цветанка Крумова.

Срокът за избор на изпълнител е един месец, като от пътна агенция заявиха, че е възможно изборът да стане и по-бързо.

Атанас Христов

Поправка

В брой 32 на в. „Пари“ от 15 февруари 2010 г. в статия със заглавие „Застрахователите набират пари от борсата, за да заделят резерви“ е допусната грешка в графиката. Написано е, че според показаните резултати ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ е със 71.9 млн. лв. премиен приход за 2010 г. и загуба от 2.2 млн. лв., а „Застрахователно дружество Евроинс“ АД има 180.6 млн. лв. приходи и 19 млн. лв. загуба. Вярното е, че ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ е със 180.6 млн. лв. премии и 19 млн. лв. загуба, а „Застрахователно дружество „Евроинс“ АД е със 71.9 млн. лв. приходи и загуба от 2.2 млн. лв.

Втори ТЕЦ на Христо Ковачки може да бъде спрян

“Марица 3” е с изтекъл лиценз за производство на ток, а подновяването му е под въпрос заради нестабилното ѝ финансово състояние

Втора топлоелектрическа централа, свързана с името на бизнесмена Христо Ковачки, е застрашена от затваряне. Лицензът за производство на електрическа енергия на ТЕЦ “Марица 3” е изтекъл на 14 февруари. Освен това дружеството почти е изразходвало 20-те хил. работни часа, които му бяха позволени до края на 2015 г. Към момента топлоелектрическата централа разполага с правото да работи още 2500 часа, които вероятно ще му стигнат до септември 2011 г. След това екологичното министерство трябва да отнеме комплексното разрешително на “Марица 3”, тъй като тя все още няма изградена сероочистваща инсталация и по този начин нарушава европейските изисквания за екологичност. Случаят навявя асоциации с друго предприятие на Христо Ковачки - “Брикел”, заради което България рискува санкция от страна на ЕК.

Вчера представители на ТЕЦ “Марица 3” се явиха пред Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) с искане лицензът да бъде удължен. За целта е представен и бизнес план за развитието на теца до 2014 г., който включва

изграждането на сероочистваща инсталация. По време на заседанието обаче стана ясно, че дружеството засега не може да докаже по какъв начин ще осигури необходимото за пречиствателната система финансиране от около 65 млн. лв.

Неясно финансиране

Според членовете на енергийния регулатор финансовото състояние на дружеството е нестабилно и продължава да се влошава. Те дадоха срок на ръководителите до края на тази седмица да представят гаранции за финансирането на инвестиционната програма и за изграждането на сероочистваща инсталация. Едва тогава ДКЕВР ще може да удължи лиценза на “Марица 3”.

От дружеството отказаха коментар откъде ще намерят финансови средства за екологичните инсталации. За в. “Пари” директорът на “Марица 3” Стоян Туюлиев заяви, че тецът и сега има възможност да започне изграждането на сероочистките. По думите му, ако се стигне до строителство на сероочистващата инсталация, ръководството на “Марица 3” ще се свърже с това на “Брикел”, което вече направи успешни проби на своята инсталация.

► Историята с ТЕЦ “Марица 3” напомня на тази с “Брикел”

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Деja vu

Друго предприятие на Христо Ковачки - “Брикел”, което освен топлоелектрическа централа има и производствена част за брикети, беше изразходвало позволените му часове още през април 2010 г. На няколко пъти работниците на дружеството излизаха на бурни протести срещу затварянето му. Именно това беше основната причина да не се стига до спирането на работата на предприятието. Социалният елемент в работата на “Брикел” беше силен аргумент, с който държавата рискува санкция от ЕК заради продължаващата му работа. Освен че тецът отопляваше всички домакинства, училища и

болници в района на гр. Гълбово, останалата част от предприятието осигуряваше безплатни брикети за социално слабите домакинства. Въпреки

че държавата в лицето на екоминистерството на няколко пъти се заканва да спре принудително работата му, в крайна сметка беше договорено

експлоатацията на “Брикел” да продължи до края на отоплителния сезон през април. В момента в теца работят два от общо четирите парни котела. ▣

Големият избор Закъснелите реакции на един собственик

► Проблемите около топлоелектрическите централи на Христо Ковачки не датират отскоро. Още през 2003 г., когато са обсъждани предприсъединителните условия на България, той е бил предупреден, че трябва да избере пътя, по който да продължи тяхното развитие. Една възможност е била

за горивните инсталации, замърсяващи околната среда, да бъде избран ограничен режим на работа до 20 хил. часа, считано от януари 2008 г.

► За отделните тецове крайният срок е различен, но най-голям е този на “Марица 3” - 31 декември 2015 г. След изтичането на обявения срок инсталациите трябва да бъдат поетапно изключени. Предприсъединителните условия на България предвиждат и втора възможност - собственици-

те на горивни инсталации, които замърсяват, да инвестират в сероочистващи инсталации и да приведат работата им съответствие с екологичните изисквания на ЕС. Христо Ковачки избира първия и за трите теца - “Брикел”, “Бобов дол” и “Марица 3”. Впоследствие, след като часовете и на трите предприятия бяха предизчерпване, ръководствата им се впуснаха в търсене на средства за инвестиране в сероочистки.

БДЖ ще се реформира със съкращения в персонала

С 30% се орязват разходите за труд. Не е ясно дали ще се спират губещи линии

За да покрият условията за заем от Световната банка, БДЖ и НКЖИ ще съкратят с 30% разходите за персо-

нал. Планът за реструктуриране предвижда до 2014 г. от БДЖ да бъдат съкратени 2800 души (по 1000 през 2011 и 2012 и по 400 през 2013 и 2014 г.), а от НКЖИ - 2944 души. През 2010 г. от Националната компания са освободени 1026 служители.

Зам.-министърът по

транспорта Камен Кичев заяви, че оптимизацията на персонала ще се осъществи чрез преквалификация, пенсиониране, текучество и прехвърляне на други позиции.

По този начин трябва да нарасне производителността на труда в компанията, която е един от основните проблеми на БДЖ според Световната банка.

Съкращенията - срещу инвестиции

Генералният директор на НКЖИ инж. Милчо Ламбрев отбеляза, че съкраще-

ния на експлоатационния персонал ще има, след като се осъществят инвестиции в оборудване и механизация за поддръжане и обслужване на железопътните линии. За да получи предвидените за НКЖИ 70 млн. EUR, компанията трябва да сведе служителите си до 2.3 души на километър жп линия.

Ламбрев съобщи, че НКЖИ ще подобри значително състоянието си, след като прибере взиманията си от БДЖ, които възлизат на над 100 млн. лв. Това обаче ще стане при следващите два транша от заема, за-

щото отпуснатите сега 140 млн. ще отидат основно за изплащане на кредити и ремонтни дейности. Дотогава от НКЖИ възнамеряват да попълват бюджета си с източници извън инфраструктурните такси - отдаване под наем на площи на гарите, продажба на несвързани директно с дейността имоти и др.

Общо дълговете на БДЖ възлизат на около 550 млн. лв., а на НКЖИ - на 22-23 млн. лв.

Държавата - основен донор

Камен Кичев съобщи, че

държавата ще продължи да субсидира БДЖ. Той изтъкна, че за миналата година правителството е отпуснало 20 млн. лв. капиталов трансфер за закупуване на нов подвижен състав. За тази година се очаква същата сума и в края на 2012 г. трябва БДЖ да има 30 нови спални вагона. За 2012 г. прогнозната стойност на капиталовия трансфер в БДЖ е 50 млн. лв.

Според Кичев до 2014 г. БДЖ ще излезе на плюс, ако всички предвидени инвестиции бъдат осъществени. ▣

2.3

► души на километър жп линия трябва да са служителите на НКЖИ

2800

► работници ще бъдат съкратени от БДЖ до 2014 г.

Deutsche Boerse и NYSE Euronext създават световен борсов мастодонт

Операторите се договориха за параметрите на сделката и решиха новата група да има централи в Ню Йорк и Франкфурт

Германската Deutsche Boerse ще купи собственика на нюйоркската борса NYSE Euronext за 9.53 млрд. USD, с което ще бъде създаден най-големият борсов оператор в света. Това стана ясно, след като вчера двете компании обявиха, че са постигнали споразумение по сделката.

Договорки

Съгласно параметрите на договора операторът на фючърната платформа Eurex и на Франкфуртската фондова борса ще замени всяка своя акция за една акция в обединената компания, чието име все още не е известно. Акциите на NYSE Euronext ще бъдат заменени в съотношение 1:0.47. Deutsche Boerse ще контролира 60% от новата компания, а останалите 40% ще бъдат собственост на NYSE Euronext. Основният компромис, който двата оператора са постигнали, е централата на новата група да бъде едновременно в Ню Йорк и Франкфурт. Главният изпълнителен директор на Deutsche Boerse Рето Франчиони ще бъде председател, а шефът на NYSE Euronext Дънкан Нидерауер ще запази поста си в обединената компания. Общият оператор ще има едностепенна система на управление, като Deutsche Boerse ще има 10 от 17 представители в борда. Всички важни изпълнителни позиции обаче отиват в NYSE Euronext.

Компаниите очакват годишните им разходи да спаднат с 300 млрд. EUR в резултат на обединението. Общата пазарна капитализация на двете дружества е около 26 млрд. USD

Процъфтяващ пазар

Сливването на двете компании ще доведе до създаването на безпрецедентен борсов гигант с годишен търговски обем от над 20 трлн. USD и дейност в Германия, Франция, Великобритания, Холандия, Португалия, Белгия и САЩ. Пазарната капитализация на компаниите, които ще се търгуват на общия пазар, е около 15 трлн. USD. Според анализатори обаче най-печелившата част от сделката е, че групата ще бъде собственик на процъфтяващи пазари за фючърси и опции, а напоследък в областта на дериватите се наблюдава впечатляващ растеж. Факт е обаче, че обединението ще превърне звеното Eurex на Deutsche Boerse и Liffe на NYSE Euronext в лидери в борсовата търговия на фючърси, което може да доведе до регулаторни пречки.

Консолидация и опозиция

След известно затишие заради световната финансова криза борсовите оператори отново се завръщат на сцената на сливанията и придобиванията. В края на миналата година Singapore Exchange отправи оферта към австралийската ASX за 7.9 млрд. USD, а наскоро стана ясно, че London Stock Exchange планира да купи канадската TMX Group, която е собственик на борсата в Торонто. Въпреки че

► Главният изпълнителен директор на Deutsche Boerse Рето Франчиони ще бъде председател на новата група, чието име все още не е известно

СНИМКИ REUTERS

20

► трлн. USD ще бъде годишният търговски обем на обединената компания, която ще развие дейност в Германия, Франция, Великобритания, Холандия, Португалия, Белгия и САЩ

действията на редица борсови оператори напоследък показват, че те вярват в консолидацията в сектора, на-

ционалистичните нагласи се оказват сериозна спънка за някои от сделките. Повечето държави гледат на борсите си като на национална емблема и притегателен център за бизнеса и инвестициите. Именно заради сериозната опозиция в Австралия срещу продажбата на ASX сингапурският оператор беше принуден да промени офертата си, като предложи в борда на общата компания да участват повече австралийци. Сделката обаче все още е далеч от приключване. ■

По закон Канада обмисля лондонската оферта за ТМХ

► Канадското министерство на промишлеността обяви, че разглежда предложеното сливане между London Stock Exchange и оператора на борсата в Торонто TMX Group.

► „Мога да потвърдя, че сделката е предмет на

разглеждане съгласно канадския закон за инвестициите“, каза министър Тони Клемент. Той добави, че сливането ще бъде одобрено, ако то представлява „нетна полза“ за страната.

► Сделката ще доведе до създаването на най-голямата търговска платформа в света с водещи позиции в сектора на суровините и енергетиката и третата по големина борса по брой търгувани компании.

Британската банка Barclays отчете 30% ръст на печалбата

Заделените провизии за лоши кредити на трезора са намалели с една трета през 2010 г.

Британската банка Barclays отчете брутна печалба от 6.07 млрд. GBP за 2010 г. Това е близо една трета повече

от резултата за предходната година. След изключване на приходите от продажбата на подразделенията за управление на фондове BGI на американската BlackRock печалбата за 2009 г. беше 4.59 млрд. GBP. Общите приходи на групата през 2010 г. са били 31.44 млрд. GBP. В

същото време заделените провизии за лоши кредити са намалели с 30% на годишна база и са достигнали 5.67 млрд. GBP.

Възнаграждения

Общите разходи за възнаграждение на персонала са нараснали с 20% до 11.9 млрд. GBP. От общата сума бонусите представляват 3.5 млрд. GBP. В подразделението за инвестиционно банкиране Barclays са били разпределени 2.6 млрд. GBP като допълнителни стимули. В същото време печалбата на звеното е скочила близо двойно до 4.78 млрд. GBP, а приходите са достигнали 13.6 млрд. GBP.

Реално увеличение

Съгласно новите разпоредби на правителството изпла-

щането на бонусите ще бъде отложено за три години, като сумата няма да бъде разпределена, ако банката не разполага с достатъчно резервен капитал, посочиха от Barclays. По думите на главния изпълнителен директор Боб Даймънд бонусите са били директно повлияни от правителствения проект „Мърлин“, който предвижда ограничаване на допълнителните плащания и засилено кредитиране на бизнеса. Според BBS обаче общите възнаграждения за персонала, включително заплатите, пенсиите и бонусите в Barclays, са средно по 236 хил. GBP, което е увеличение спрямо изплатените 196 хил. GBP за 2009 г. Заплатите са скочили значително - с 40-50%, за да компенсират по-малките бонуси. ■

Поправка

► В бр. 32 на вестника от понеделник, 15 февруари 2011 г., е допусната техническа грешка в текста „Фискалният резерв се топи с тревожна бързина“. Данните в текста и графиката към него отразяват резервите на правителството в БНБ и не вземат предвид средствата от фискалния резерв (ФР), които се намират в търговските банки. Тези средства са около 0.6 млрд. лв. средно за разглеждания период. Заедно с тях ФР е спаднал до 4.8 млрд. лв. през януари и до около 4.7 млрд. лв. към средата на февруари. Редакцията се извинява за допуснатата неточност.

► Barclays е една от големите британски банки, които се включиха в правителствения проект „Мърлин“

СНИМКИ BLOOMBERG

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАЯВИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДНА ГРУДИЧКА ПЛАТОВИ

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

СРЕДНА СКОРОСТ
ПЕЧЕНО СТОПЕНО

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Февруари	Март
Суров петрол	NYMEX	USD/б	84,94	84,94
Брент	ICE	USD/б	102,77	101,43
Газов	ICE	USD/т	864	864
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3,93	3,93
Бензин 95	NYMEX	USD/т	881	-
Нафта	NYMEX	USD/т	866	-

Фючърси на агрокултура

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Февруари
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	324,54
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	276,50
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	236,78
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	4144,40
Kaiko		NYBOT	USD/m	3365,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	5832,23
Соя	No.2	ICE	USD/m	513,39
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	726,80

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	10106,5	10005,25
Калай	LME	USD/т	32550	32400
Олово	LME	USD/т	2654	2620
Цинк	LME	USD/т	2495	2493
Алуминий	LME	USD/т	2482,5	2500
Никел	LME	USD/т	28900	28670
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2340	2325

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тр.у.	1372,2	1372,8
Сребро	LME	USD/тр.у.	30,75	30,79
Платина	LME	USD/тр.у.	1832	1835
Паладий	LME	USD/тр.у.	836	838
Родий	LME	USD/тр.у.	2460	2460

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 lb. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,45686
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,67600
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,46088
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,50866
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,19988
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,06262
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62482
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,31926
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,86190
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,64605
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	2,17999
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,59935
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,18969
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,76439
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,30318
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,78252
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,20531
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,74405
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,49914
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,12553
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,27412
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	5,05932
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,59169
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,85770
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,18957
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,13100
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,75489
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,40665
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,44812
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,07623
ЕВРО	EUR	1	1,95583

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 28.02.2011 г.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 14.02.2011 г.					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Фондове на Райфайзен Капиталманаж Гезелшафт м.б.Х. за дата 14.02.2011 г.							
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен USD	11,77	11,71	11,65	11,62	11,48	11,48
Райфайзен-Евролос-Облигации	консервативен EUR	82,79	82,39	81,99	81,59	80,38	80,38
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен EUR	104,38	103,87	103,37	102,86	101,34	101,34
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	818,10	814,13	810,16	806,18	794,27	794,27
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	200,26	199,30	198,35	197,40	190,72	190,72
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен EUR	89,27	88,84	88,42	87,99	85,84	85,84
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	високодоходен EUR	175,25	174,41	173,57	172,72	168,51	168,51
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен EUR	345,65	344,00	342,36	340,71	329,19	329,19
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен EUR	202,48	201,52	200,55	199,59	192,84	192,84
Райфайзен-Евразийски-Акции	високодоходен EUR	253,22	252,01	250,81	249,60	241,16	241,16
Райфайзен-Новозеландски-Пазари в Акции	високодоходен EUR	100,47	100,00	99,52	99,04	95,69	95,69
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен EUR	210,35	209,34	208,34	207,34	200,33	200,33
Райфайзен-Източна Европа-Облигации	консервативен EUR	140,64	139,96	139,29	138,61	135,23	135,23

Нетната стойност на фондовете на дъга е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	Договорност и Риск							
				От началото на годината (не се анюализира)	Спонтанно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп. (анюализирана)	Начало на публ. преминаване			
Автора Капитал АД											
Автора Кепитъл - Балансиран	Смесен - балансиран	5.0125	5.0125	1.44%	14.86%	4.35%	-16.98%	21.01.2008			
Автора Кепитъл - Global Commodity Fund	фонд в акции	7.7764	7.7764	2.87%	13.00%	17.25%	-6.58%	23.01.2008			
ДФ Автора Кепитъл Югоизточна Европа	фонд в акции	10.1939	10.6017	0.0000	0.13%	0.09%	1.23%	23.09.2009			
Активна Асет Мениджмънт АД											
ДФ Активна Високодоходен	фонд в акции	2.4768	2.4768	10.66%	29.33%	-1.26%	-48.54%	12.11.2007			
ДФ Активна Балансиран	Смесен - балансиран	2.8783	2.8783	9.80%	25.87%	-2.94%	-42.23%	12.11.2007			
Астра Асет Мениджмънт АД											
ДФ Астра Кеш	фонд на паричен пазар	11.5646	11.5588	11.5415	11.5530	11.5588	0.76%	0.71%	6.73%	6.34%	06.10.2008
ДФ Астра Баланс	Смесен - балансиран	11.2927	11.2655	11.1241	11.1803	0.0000	4.12%	4.64%	5.12%	06.10.2008	
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10.8464	10.7924	10.6305	10.6845	0.0000	7.41%	13.05%	5.56%	3.32%	06.10.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД											
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	Смесен - балансиран	14.7500	14.6040				7.78%	6.94%	8.81%	7.59%	14.12.2005
ИД БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	9.2586	9.1669				12.01%	9.66%	-1.25%	0.13%	03.03.2006
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	4.3674	4.3242				-0.22%	13.66%	-23.62%	-16.52%	21.06.2006
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	8.3972	8.1526				4.45%	11.55%	5.51%	-6.94%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	11.5905	11.2529				2.83%	12.14%	7.47%	4.04%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 6 Паричен	фонд на паричен пазар	12.3513	12.3513				0.67%	0.23%	7.63%	8.65%	03.06.2008
Болкан Капитал Мениджмънт АД											
ДФ БОКМ Балансиран Капитал	Смесен - балансиран	83.8805	83.8805	1.43%	1.10%	0.98%	-3.80%	20.11.2006			
ДФ Европа	фонд в акции	52.0853	52.0853	6.71%	1.87%	0.56%	-11.31%	20.11.2006			
ДФ Болкани	фонд в акции	65.0464	64.7212	0.69%	4.67%	-8.03%	-10.37%	03.10.2007			
Барчев Мениджмънт Компани ЕАД											
ДФ Барчев Високодоходен фонд	фонд в акции	105.7258	104.1518	7.60%	3.11%	2.52%	1.20%	04.01.2007			
ДФ Барчев Балансиран фонд	Смесен - балансиран	81.3836	80.1720	2.64%	2.27%	-2.36%	-5.87%	25.06.2007			
ДСК Управление на Активи АД											
ДФ ДСК Стандарт	фонд в облигации	1.33838	1.3370	1.02%	0.60%	5.94%	5.73%	01.12.2005			
ДФ ДСК Баланс	Смесен - балансиран	1.15286	1.14956	5.02%	3.97%	6.64%	2.71%	01.12.2005			
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.85019	0.83756	10.17%	8.76%	7.97%	-3.41%	01.03.2006			
ДФ ДСК Имоти	Смесен - консервативен	0.76410	0.76410	1.80%	2.85%	4.97%	-6.63%	07.03.2008			
ДФ ДСК Евро Актив	Смесен - консервативен	1.05852	1.05852	0.48%	0.33%	2.91%	3.30%	07.05.2009			
Елана Фонд Мениджмънт АД											
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	106.2512	105.1940	6.40%	6.74%	1.80%	1.08%	07.12.2005			
ДФ Елана Балансиран Доларов Фонд	Смесен - балансиран	110.0645	108.9693	5.65%	5.86%	-0.70%	1.85%	06.03.2006			
ИД Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	92.7014	91.3212	9.54%	9.67%	1.86%	-0.15%	20.06.2005			
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	фонд на паричен пазар	125.9318	125.9318	0.98%	0.36%	8.13%	7.24%	31.10.2007			
ДФ Елана Долар Фонд	Смесен - консервативен	95.8019	95.4191	1.02%	1.86%	4.23%	-1.44%	01.02.2008			
ДФ Елана Еврофонд	Смесен - консервативен	108.9198	108.4846	0.77%	0.25%	5.91%	5.32%	01.07.2009			
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	102.4707	101.4561	0.0000	N/A	N/A	N/A	15.11.2010			
Златен Лев Капитал АД											
ИД Златен Лев	Смесен - балансиран	5.3242	5.2924	9.44%	8.15%	5.98%	5.67%	08.07.1999			
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.1092	1.1037	11.03%	14.52%	4.26%	5.63%	01.06.2009			
Капман Асет Мениджмънт АД											
ДФ Капман Фикс	фонд на паричен пазар	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010			
ИД Капман Капитал	Смесен - балансиран	19.5194	19.3832	10.67%	7.71%	3.85%	11.07%	28.09.2004			
ДФ Капман Макс	фонд в акции	12.3005	12.1295	13.60%	9.79%	1.52%	3.58%	05.01.2006			
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД											
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	1.1579	1.1408	1.76%	10.17%	-12.81%	1.23%	10.05.2004			
ДФ Адванс Източна Европа	фонд в акции	0.8816	0.8886	4.88%	17.39%	21.43%	-3.17%	04.10.2006			
Адванс IPO Фонд	фонд в акции	1.1101	1.0848	1.39%	9.94%	22.77%	2.55%	23.11.2007			
КД Инвештмънт ЕАД											
ДФ КД Облигации България	фонд в облигации	132.2455	132.0479	0.10%	3.14%	3.86%	5.93%	04.05.2006			
ИД КД Пеликан	Смесен - балансиран	15.2870	15.1356	6.75%	8.11%	1.27%	2.99%	17.12.2004			
ДФ КД Акции България	фонд в акции	0.8237	0.8075	7.04%	15.11%	10.48%	-4.37%	04.05.2006			
КТБ Асет Мениджмънт АД											
КТБ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	852.									

Регионални индекси

Много силен дневен ръст за индекса

Sofix: 436.05▲ **+2.78%**

Борсата в Македония отчете минимално повишение

MBIPO: 2713.86▲ **+0.43%**

Румънският бенчмарк затвори почти без промяна

BET: 5568.40▲ **+0.03%****Резултат****„Орзахим“**

► Русенският производител на бои и лакове отчете спад в приходите си от продажби през 2010 г. до 91 млн. лв. спрямо отчетените 105 млн. лв. през 2009 г. Компанията обаче излезе на печалба от 1.27 млн. лв. спрямо загуба за 2009 г.

Акция на деня**„Момина крепост“****23**

► процента се повишиха акциите на „Момина крепост“ след като през борсата преминаха малко над 3 хил. акции от производителя на санитарни материали

Световни индекси

Бенчмаркът в Япония беше сред най-печелившите в Азия

Nikkei: 10 746.67▲ **+0.20%**

Водещите американски акции започнаха с понижение

Dow Jones: 12 231.41▼ **-0.09%**

Водещият германски индекс се задържа с минимално повишение

DAX: 7399.81▲ **+0.04%****Валута на деня****Какао**

► Канадският долар напредна до шестмесечен връх спрямо японската йена след изнесените данни за увеличение на износа от Канада. Доларът напредна до 84.69 йени на международните валутни пазари, което е ръст с около 0.5% на дневна база

Стока на деня**Царевица****7.21**

► USD поскъпна царевицата по време на търговията на Чикагската стокова борса и достигна нивото от 7.0625 USD за бушел

Златото отново започна да поскъпва

► Ако се запази ръстът на цената на златото, тя може да се покачи до най-високите си стойности от години

СНИМКА REUTERS

Прогнозите за инфлация донесоха скок в цената на метала в НЮ Йорк до 1375 USD за унция

Златото достигна най-високата си стойност за последните четири седмици. Борсовите анализатори посочиха като причина за покачането спекулациите, че засилващата се инфлация ще повиши търсенето на ценния метал.

Инфлация

Фючърсите на златото с доставки през април се покачиха с 9.90 USD (или 0.7%) до 1375 USD за унция. Така златото надскочи най-високата си цена до момента от 19 януари, която спря на 1373.20 USD за унция на борсата в НЮ Йорк. Лондонската борса отчете още по-голям ръст на цената с 0.8% от 1365 до 1372.88 USD за унция. Цената на кюлчетата в Лон-

дон се надигна и след като част от минните компании решиха да продадат чрез тях част от активите си.

Сред основните причини за поскъпването анализатори сочат опасенията от инфлация. Китай се доближи до нивата на инфлация, предсказани от Bloomberg (5.4%), но изненадващи се оказаха нивата й в Англия, които се ускориха до безпрецедентни за последните две години нива. Това породило притеснения за намаляване на стойността на валутата и пренасочване на борсовите активи към ценните метали. За миналата година златото постави рекорден 30% ръст в цената си и се спря на 1432.50 USD за унция през декември.

Обещания за стабилност

През изминалата седмица Китай се присъедини към Индонезия, Тайланд и Южна Корея с цел повишаване на финансовата стабилност

в държавите и повишаване на лихвените нива. Целта на държавите е да изградят силна стратегия за справяне с инфлацията. Новината доведе до спад от 3.4% на цената на златото, подкрепен от признаците за излизане от финансовата криза, показани от европейските държави.

В момента един от най-силните играчи на пазара за злато е Soros Fund Management LLC, който увеличи акциите си в SPDR Gold Trust на 4 721 808 от 4 697 008 акции в началото на годината и закръгли акциите си в iShares Gold Trust на 5 млн.

Ръст се наблюдава и при втория най-продаван ценен метал. Фючърсите на среброто за мартенските доставки се покачиха с 0.7% до цена от 30.75 USD за кюлче. Паладият скочи с 0.5% до 836.80 USD за унция, а платината се повиши с 0.8% до 1842.80 USD за унция за априлските доставки.

Георги Панайотов

Цената на захарта продължава да се топи

Спекулации за по-голямо производство на суровината в Бразилия поведоха цените надолу

Захарта запази тридневната си тенденция за спад в цената след поредната спекулация че Бразилия ще произведе повече от предвидените количества от суровината. Спекулациите се затвърдиха от пресрилиз на компанията Cosan SA Industria & Comercio, че планира сериозна инвестиция в оптимизирането на поточните си линии за производство на захар и обработка на захарна тръстика. Според доклада компанията очаква

575 млн. т захар само от реколтите от плантацията си в Южна Бразилия.

Захарна треска

Фючърсите на суровата захар за майските доставки спаднаха с 0.17 цента, или 0.6% до 28.61 цента за паунд на борсата в НЮ Йорк. Бялата рафинирана захар падна с 2.2% до 733.80 USD за тон на NYSE Liffe борсата в Лондон. Основната причина за това е ръстът с почти 10% на очакваните количества през годината от 542 млн. т до 575 млн. т в Южна Бразилия.

Цената на захарта на борсата в НЮ Йорк се понижи с общо 9.2% от 9 февруари до днес. Според анализатор-

ската OptionsXpress Holdings Inc. тенденцията ще се запази още поне две седмици, а цената на суровата захар може да стигне до най-ниските си нива за последните пет години.

Какаова революция

В същото време цената на какаото се понижи с 0.8% до 3433 USD за тон на борсата в НЮ Йорк, след като достигна 3444 USD за тон ден по-рано. На борсата в Лондон цената му е с около 8% по-висока - 2246 GBP за тон (3622 USD). Цената на какаото ще продължи да расте, докато не се подновят доставките от най-големия му производител Кот д'Ивоар. ■

КУПЕТЕ НА DVD И BLU-RAY

С ПОДКРЕПАТА НА
Пари **BONNIER**
Business Press International

ПЪРВИТЕ 50 НОВИ АБОНАТА НА В. ПАРИ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ ПОЛУЧАВАТ ПОДАРЪК DVD С ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“

Заявете своя абонамент за В. Пари на http://www.pari.bg/static/Abonamentna_forma или на +359 2 4395 853

© 2010 Twentieth Century Fox Film Corporation and Dune Entertainment III, LLC. All Rights Reserved.
© 2011 Twentieth Century Fox Home Entertainment LLC. All Rights Reserved. TWENTIETH CENTURY FOX, FOX and associated logos are trademarks of Twentieth Century Fox Film Corporation and its related entities.

A FILMS

ВСИЧКИ НАСТОЯЩИ АБОНАТИ МОГАТ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ **15% ОТСТЪПКА** ЗА DVD И **10% ОТСТЪПКА** ЗА BLU-RAY ПРИ ПОКУПКА НА ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“ ОТ ВЕРИГА МАГАЗИНИ **Orange center** (БЕЗ „БИЗНЕС ПАРК СОФИЯ“) ПРИ ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОМОЦИОНАЛНИЯ ТАЛОН В ПЕРИОДА 31.1.2011 - 14.3.2011 г.

Съдията по делото срещу Ходорковски издал присъдата под натиск

Съдии от по-висша инстанция не са харесали решението на Виктор Данилкин и са написали присъдата, която той прочете в съда през декември

Московският съдия Виктор Данилкин, който през декември изпрати бившият петролен магнат Михаил Ходорковски в затвора за още шест години, не е написал сам присъдата. Решението му е било изпратено от съдии от по-висша инстанция и той е трябвало само да го прочете, твърди помощникът на Данилкин Наталия Василиева. Съдията отрече твърденията и заяви, че ще заведе съдебен иск срещу помощника си за клевета.

Натиск отгоре

В телевизионно интервю и пред онлайн изданието gazeta.ru Василиева заяви, че на последното дело през декември съдията Данилкин е бил под постоянен контрол по време на процеса. По думите ѝ той е написал своя собствена присъда, но тя не се харесала на колегите му от по-висшия Московски градски съд. „Заради това той получи друга присъда, която трябваше да прочете в залата. Зная със сигурност, че листът с решението беше донесен от Московския градски съд“, обясни още Василиева. Конкретни имена на съдии обаче тя не посочи, въпреки че заяви,

че знае точно кой е автор на присъдата.

Съгласно руското законодателство съдията по определено дело трябва сам да напише присъдата без намесата на другите членове от съда. По думите на Василиева съдия Данилкин е бил възмутен от натиска, който му е бил оказан, и от това, че е бил принуден да прочете друго решение.

Ответна реакция

Данилкин се заклани да предприеме съответните законови действия срещу помощник-съдията, чиито твърдения определи като клевета. Говорителят на Московския градски съд отказа коментар по обвиненията, но определи интервюто на Василиева като „провокация“ с оглед предстоящото изслушване по делото. Самата Василиева, която освен помощник на съдията е и пресекретар в съда, обясни, че не очаква да продължи работата си в институцията след публикуването на интервюто.

Угължаване на присъдата

Ходорковски беше арестуван през 2003 г. и осъден на осем години затвор за укриване на данъци. Няколко месеца преди да изтече присъдата му той беше обвинен по ново дело, този път за кражба на нефт от несъществуващата вече компания „Юкос“, както и за изпиране на парите от печалбата. В края на декември 2010 г. съдът го намери за

виновен и го осъди на още шест години зад решетките. С решението на Данилкин бившият най-богат човек в Русия ще трябва да остане в затвора до 2017 г. Същата присъда получи и бившият му бизнес партньор Платон Лебедев. Адвокатите на двамата вече обжалваха решението.

Остри критики

Според критиците на процеса срещу Ходорковски последната присъда има за цел да го остави зад решетките по време на предстоящите президентски избори в Русия през 2012 г. В отговор на обвиненията премиерът Владимир Путин заяви, че Ходорковски е „крадец“. Последният е смятан за сериозна политическа заплаха за Путин по времето, когато той заемаше поста президент на Русия.

Процесът в края на миналата година предизвика остри критики от Запада. Германия го определи като крачка назад по пътя към модернизирването на Русия, който е поел президентът Дмитрий Медведев. Вашингтон изказа притеснения за „избирателното правосъдие“ в страната. На критиките Москва отговори с коментара, че е „неприемливо“ други държави да се бъркат в случая. В защита на нападките тогава руският външен министър Сергей Лавров заяви, че руските съдилища са независими както от руското, така и от чуждите правителства. ■

► Петролният магнат Михаил Ходорковски беше арестуван през 2003 г. и осъден на осем години затвор за укриване на данъци

СНИМКА BLOOMBERG

Пуснаха 8.8 млн. билета за олимпиадата в Лондон през следващата година

80% от строителните дейности около спортното събитие в британската столица са приключени

Общо 8.8 млн. броя билети пуснаха организаторите на олимпийските игри в Лондон през следващата година за всичките 26 спортни дисциплини. За откриването на спортното събитие, което ще се проведе в периода от 27 юли до 12 август 2012 г., цените на билетите ще бъдат от 20.12 до 2012 GBP.

Програма

Футболният турнир ще започне няколко дни преди официалното откриване - на 25 юли, с квалификационни срещи в Ковънтри, Глазгоу и Кардиф. Самото откриване ще се състои на новия олимпийски стадион, който

► Откриването на Лондон 2012 ще се състои на новия олимпийски стадион, който беше построен специално за събитието

СНИМКА REUTERS

беше построен специално за събитието. Едно от най-интересните събития ще бъде финалът на спринта на 100 м при мъжете, който ще се състои на 5 август.

Майкъл Фелпс и Йън Торп пък ще премерят сили в плуването на 30 юли.

Първите медали ще бъдат раздадени на 28 юли за победителите в състезанията по спортна стрелба с пистолет за мъже и пушка

за жени. Общият брой на медалите от Лондон 2012 ще бъдат 302.

Начало на прогажбите

Подаването на заявки за

2012

► GBP струват билетите за най-хубавите места на откриването на олимпиадата в Лондон

302

► медала ще бъдат раздадени на летните олимпийски игри през следващата година

билетите ще започне 500 дни преди старта, на 15 март, и ще продължи шест седмици, съобщават организаторите. Около 2.5 млн. от билетите ще бъдат пуснати на цена от 20 GBP, повечето от тях за предварителните събития. Входът за пенсионери ще струва 16 GBP. Цените за атлетическия турнир пък ще бъдат в диапазона 50-725 GBP. Вече 2.2 млн. души са заявили желание да си купят билети за олимпийските игри до година.

Строителство и подготовка

Подготовката за олимпиадата върви по план, посочват още организаторите. Разходите по игрите са се увеличили леко в сравнение с първоначалните разчети, а около 80% от строителните дейности вече са приключили. Големи екрани ще бъдат разположени на няколко места в страната, които ще предават пряко спортното събитие. Предвидени са също безплатни за зрителите състезания като маратона и колоезденето на шосе. ■

Световен мобилен конгрес

Microsoft протяга ръка на телекомите

Новата операционна система Windows Phone 7 ще помогне на операторите да доставят повече услуги

► Windows Phone 7 е най-приятелската платформа за операторите, съществуваща на пазара, каза Стив Балмър, главен изпълнителен директор на Microsoft

СНИМКИ REUTERS

Онези, които следят отблизо света на мобилните комуникации, може би са забелязали нарастващите през последните години тревоги на операторите, че скоро по-голямата част от приходите от мобилни услуги ще отиват към онлайн корпорации като Google, Apple и Yahoo!. Е,

само преди ден телекомите намериха неочакван съюзник в лицето на Microsoft в тази нарастваща битка за вниманието и парите на мобилните потребители.

Предимства

Главният изпълнителен директор на Microsoft Стив Балмър обяви на прес-

конференция в рамките на Световния мобилен конгрес, че новата операционна система Windows Phone 7 на компанията ще помогне на операторите да доставят повече услуги и добавена стойност на своите клиенти. Нещо повече - според Балмър това е най-приятелската платформа

за операторите, съществуваща на пазара. Дали това е признание от страна на Microsoft, че е изгубил войната срещу Google и Apple на онлайн бойното поле, или по-скоро показва амбициите на гиганта да открие нови мощни съюзници срещу своите традиционни конкуренти, тепърва ще

разберем. Балмър използва събитието, за да представи заедно с шефа на Nokia Стивън Елоп предимствата на анонсираното в петък партньорство между двете корпорации.

Взаимна изгода

Двамата заявиха, че дългосрочното сътрудничество

на финландския производител с оператори от целия свят ще спомогне за превръщането на Windows Phone 7 в най-подходящата платформа за стартиране на нови услуги в рамките на мобилните мрежи.

Александър Александров,

Барселона
Специално за в. „Пари“

Балканско банкиране

Сръбският оператор Telenor за първи път предлага услуга плащане на сметки през телефон

Мобилното банкиране безспорно е сред най-горещите теми на тазгодишния Световен мобилен конгрес. И малко изненадващо една от най-интересните новини в тази насока дойде не от традиционно силни в мобилните разплащания страни, като САЩ и Япония, а от съседна Сърбия. Става въпрос за нова услуга на местния оператор Telenor, наречена PlatiMo. Тя е първата по рода си, която позво-

лява на потребителите да плащат своите сметки и да използват други финансови услуги през своите телефони, при това - използвайки направо банковата си сметка. Технологиите зад тази услуга е на компанията Nalcom, а за целта се използват специални SIM карти, разработени от G&D. Системата позволява бързо и лесно заплащане на сметки за електричество, телевизия, интернет и други комунални услуги, а в близко бъдеще предстои да бъде добавена поддръжка на безкешови разплащания за таксиметрови превози, билети за кино, градски транспорт и т. н. □

HP пуска таблет, ще конкурира iPad

Гигантът предложи и два нови смартфона

HP представи три нови продукта с мобилната операционна система webOS, която стана собствена на компанията след придобиването на Palm. Сред предложените е и дългоочакваният таблет HP TouchPad, който е директна конкуренция на моделите iPad на Apple, Galaxy Tab на Samsung и анонсирания преди ден LG Optimus PAD.

Моделът на HP може да се похвали с 9.7-инчов дисплей и 1.2-гигагерцов двудрен процесор от Qualcomm. Има виртуална клавиатура и мултитъч дисплей, както и поддръж-

ка на Adobe Flash Player 10.1.

Според главния вице-президент на подразделението Palm към HP Джон Рубинщайн гъвкавостта на платформата webOS я прави идеална за създаването на портфолио от иновативни устройства. Въпреки ентузиазма на компанията обаче тепърва предстои да разберем дали налаганата от нея мобилна операционна система ще успее да се наложи в компанията на Symbian, Android, iOS и BlackBerry OS. Заедно с таблета HP представи и смартфоните Pre3 с 3.6-инчов дисплей и 1.4-гигагерцов процесор, както и Veer - най-малкия webOS телефон с 2.6-инчов екран и 800-мегагерцов процесор. □

► Главният вице-президент на подразделението Palm към HP Джон Рубинщайн представи дългоочаквания таблет HP TouchPad

БАНКИ И ЗАСТРАХОВАНЕ

Застраховка срещу грип? Не, благодаря!

Полици “Злополука” за деца и ученици все още не са достатъчно популярни

Зимният сезон и върлуващият грип в страната, който покосява хора от всички възрасти, накараха и компании в застраховането да се впуснат в борбата с остри респираторни заболявания. Интересът към продукта обаче не е голям, твърдят от компаниите.

Вместо ваксина

Общозастрахователната компания “Армеец” наскоро обяви, че към полицата “Злополука на учащи” добавя и покритието грип. Така ако ученикът със сключена подобна застраховка се разболе от грип, полицата му покрива медицински разходи при това заболяване, твърдят от “Армеец”. От обяснението става ясно, че това е допълнително покритие към останалите стандартни рискове, включени в застраховката “Злополука”. “В полицата се покриват рисковете смърт за лица над 14 години, трайна или временна нетрудоспособност, медицински разходи, дори и “Гражданска отговорност” за причинени вреди в други училища”, обясни София Антонова, директор “Рисково застраховане” в “Армеец”. Според нея продуктът се предлага и на персонала в ясли, детски градини и училища. “Условието ни са такива, че на всеки 10 застраховани деца учителят получава безплатна застраховка. Така ако е безплатно, учителите си правят застраховка, но ако трябва да си я платят, не са особено активни”, твърди София Антонова.

Допитване на в. “Пари” сред най-големите общозастрахователни компании на пазара на “Злополука” показва, че първите две по пазарен дял дружества – “Булстрад” и “Алианц”, не покриват риска заболяване

от грип. От “Алианц” обаче обясниха, че животнозастрахователната компания в портфейла на финансов холдинг “Алианц” предлага покриване на риска от инфекциозни заболявания. “Животнозастрахователната компания “Алианц” включва към полицата “Злополука на учащите” и риска инфекциозно заболяване. Не се изплащат обаче разходи за лечение и медикаменти, а само при загубена работоспособност заради инфекциозното заболяване”, коментираха от дружеството. Оттам добавиха, че не е регламентирано като грип, но той си е инфекциозно заболяване и се покрива. “Другите рискове по застраховка “Злополука”, като смърт и загуба на трудоспособност от други инциденти, също се покриват”, казват от “Алианц”. Общозастрахователният “Алианц” покрива рисковете само по стандартната “Злополука”.

Интересът не е голям

Въпреки грипната епидемия, която беше обявена преди време в голяма част от училищата в различни области на страната, все още този продукт не е достатъчно популярен сред родителите на учениците, коментират от застрахователите. И макар официално грипна епидемия вече да няма, сезонът на респираторните заболявания все още не си е отишъл. “В момента не мога да кажа, че има засилен интерес към застраховката “Злополука на учащи”, която покрива и риска грип. Дори и да има интерес, той е за минималната застрахователна сума от 1000 лв., която се дава при символичната цена от 2.50 лв.”, категорична е София Антонова. По думите ѝ родителите избягват да

дават пари за застраховка на децата си. “Една от причините е, че полицата все още не е достатъчно популярна. Освен това родителите сключват “Злополука”, когато започва учебната година. Когато дойде зимата, се сключва подобна застраховка, но ако е минало заболяването”, добави София Антонова. Друга причина,

която изтъква, е ниската застрахователна култура на населението и фактът, че българинът предпочита да си застрахова колата и къщата и чак ако останат пари, да застрахова здравето си. “Когато един родител даде 2.50 лв. за полицата и след това получи 1000 лв. обезщетение, той сам желае да увеличи сумата през следва-

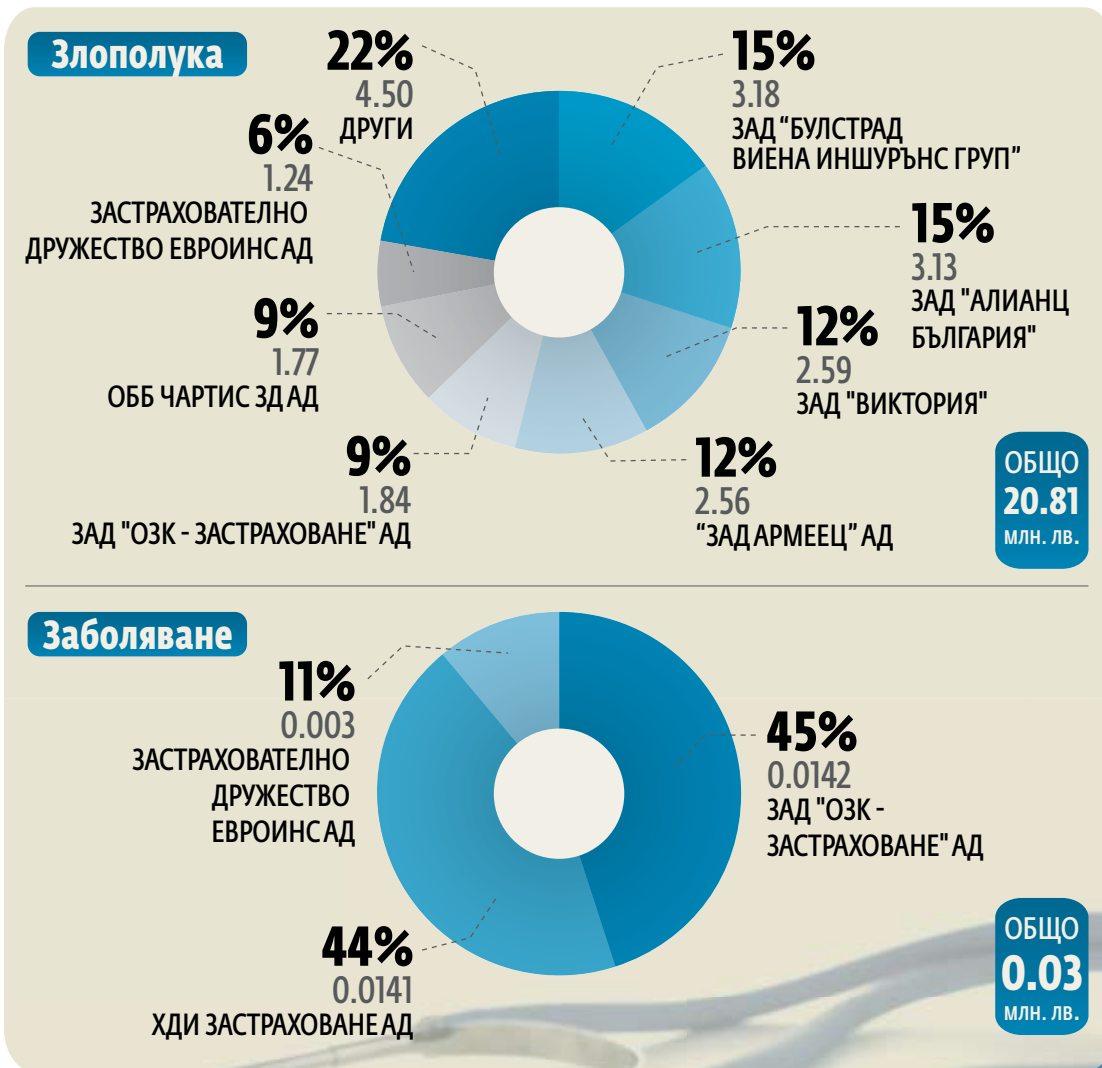
щата година”, даде пример София Антонова. Тя беше категорична, че това е малко като лоша реклама, защото най-важното е децата да са живи и здрави, да се вземат превантивни мерки, а не след като вече е станала веднъж белята, да се покриват повече рискове.

Дали заради нежелание или заради липса на въз-

можности, но е факт, че единственият пазар в бранша, който расте в последните години, е автомобилното застраховане. Мениджъри коментират, че докато българинът поставя колата и къщата пред здравето и живота си, тази тенденция няма да се обърне.

Атанас Христов

Пазар на застраховки “Злополука” и “Заболяване” за януари-ноември 2010 г.

■ Пазарен дял
■ Премии в млн. лв.

Интервю Иван Джонов, директор „Частно банкиране“ в УниКредит Булбанк

Вместо да инвестират в компаниите си, собствениците държат парите си в депозити

Специално отношение получават клиентите с активи над 150 хил. EUR

► **Господин Джонов, как се развива частното банкиране в България? Има ли гостатъчно клиенти?**

- Частното банкиране в България се развива добре въпреки кризата. Според статистиката на БНБ за депозирани средства на домакинства в банковата система се забелязва ръст от близо 16% през 2010 спрямо 2009 г. на депозитите с баланси, надхвърлящи 200 000 лв. Това е логично, тъй като едно от последствията на кризата беше, че голям брой предприемачи и собственици на фирми предпочетоха да изчакат по-добри времена. От началото на тази година общият размер на финансовите активи, които управлява отдел „Частно банкиране“ на УниКредит Булбанк, надхвърля 550 млн. лв.

► **Тоест увеличава се броят на богатите хора, или размерът на техните депозити?**

- По-скоро според мен се увеличава размерът на депозитите. Едни финансови активи, които обикновено са били използвани за инвестиции в частни дружества, в момента се намират в срочни депозити на собствениците на тези компании.

► **Има ли гостатъчно частни клиенти, след като в България има няколкo банки, които имат частно банкиране?**

- За нас не е важно да имаме клиенти на всяка цена и настоящите ни сегментационни критерии са най-високите на пазара. За нас частен клиент е този, който поддържа в УниКредит Булбанк финансови активи, надхвърлящи 350 000 лв. Под финансови активи нямаме предвид само депозити, а и инвестиционни продукти, които ползва клиентът - акции, облигации, взаимни фондове. Основната цел на частното банкиране е да съхранява и устойчиво да увеличава богатството на своите клиенти. От друга страна, обслужването на традиционни банкови продукти като кредитни карти, вноски на каса и пр. също трябва да е на високо ниво, но не би следвало да се поставя основният акцент върху него. Основното призвание на частния banker е да се превърне в доверен финансов консултант на своите клиенти.

► **Как си намирате клиентите? По какви канали?**

- Частното банкиране не може да се рекламира и да привлича клиенти с помощта на билбордове например. Частното банкиране е

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

финансова услуга, за която най-добрите референти са нашите настоящи клиенти. Един доволен клиент, който наистина е получил качествено съвет за управлението на своите пари, е човекът, който най-често препоръчва нашите услуги на своите бизнес партньори и приятели.

► **Какви съвети и преференциални условия предлагате?**

- Добър съвет може да се даде само ако си запознат в детайли с финансовото състояние на своя клиент, с неговите очаквания и бъдещи планове. Не са редки и случаите, когато заедно с клиентите си търсим удобна за тях форма за финансиране на техните мечти, свързани с покупката на луксозен автомобил или вила в Портофино.

За нас е важно клиентите ни да се чувстват „преференциални“ заради отношението и обслужването, което получават от частния си banker. Условията по отделните продукти, които ползват клиентите ни, естествено са обект на договаряне, като не бива да се губи икономическият смисъл и за двете страни. Типичният частен клиент има, разбира се, депозит с голяма сума, ползва няколко кредитни карти от висок клас, има инвестиции във финансови инструменти и

„Частното банкиране е финансова услуга, за която най-добрите референти са нашите настоящи клиенти“

обикновено има добре развит собствен бизнес.

► **Имате ли известни хора за клиенти?**

- Да, и слава Богу, те са известни с доброто си име в обществото.

► **Какво е разпрегелението на активите на частните клиенти?**

- При инвестициите ключовата дума е диверсификация. Разбира се, в период на криза е препоръчително да се инвестира в инструменти с по-ниска степен на риск, каквито са например облигациите или златото, но при всички случаи е добре част от активите да са инвестирани разумно и в акции, тъй като фондовите пазари по дефиниция са и двигател на по-висока доходност. Наш ангажимент е да следим развитието на световните финансови пазари и да предлагаме на своите клиенти диверсифициран портфейл от различ-

ни финансови активи, който е съобразен както с тяхната толерантност към риск, така и с нашите прогнози за развитие на пазара. По време на кризата се забелязва, че обемът на депозитите е с по-голяма тежест в портфейла на частните клиенти, което е естествено. Тази тенденция присъства не само в България, но и в останалия свят, включително в Швейцария.

► **УниКредит е част от международна група. Един клиент от България може ли да бъде обслужван като частен клиент и от банка извън България?**

- Клиентите, които имат потребност от офшорно банкиране, могат да получат подходящото за тях обслужване и съвет от Шьолербанк, Австрия, или УниКредит, Люксембург.

► **Има ли българи клиенти на тези банки?**

- Разбира се. Искам да споделя с вас, че съвременното лице на офшорното банкиране е свързано по-скоро с професионално управление на средства, на финансови активи в държави, смятани за нискорискови. Като че ли в миналото остана модата на анонимните сметки. Поне за българските клиенти в миналото остана и потребността от данъчна оптимизация.

Визитка
Кой е Иван Джонов

► Иван Джонов е директор на отдел „Частно банкиране“ в УниКредит Булбанк от септември 2003 г. Преди това е работил 10 години като валутен гилър в Булбанк.

► Има магистърска степен

по международни икономически отношения от Университета за национално и световно стопанство.

► Специализирал е държави в Credit Suisse First Boston в Цюрих. Преминал е успешно програмата „Мениджърски умения в банкирането“, организирана от UniCredito Italiano в Bocconi University в Милано.

► **А как избирате служителите си, които обслужват частните клиенти?**

- Може би най-важното качество за един частен banker е да бъде комуникативен, да притежава добри познания в областта на финансите, да проявява пълна дискретност в работата с клиентите си. Бих добавил уменията да слуша и да анализира потребностите на своите клиенти. Да внушава доверие и да се придържа към най-високите принципи на професионалната етика. Предвид различните националности на нашите клиенти в офиса се говорят всички основни европейски езици - английски, френски, испански, немски, италиански, руски и т. н.

► **Какво заплащане получават частните банкери?**

- Заплащането зависи от много фактори и не се свежда само до работна заплата. Със сигурност при нас то е свързано с резултатите, които са постигали частните банкери, и все повече зависи от удовлетвореността на техните клиенти.

► **Къде се срещат служителите с частните клиенти?**

- Типичният частен клиент е собственик на успешен бизнес. Времето за този човек е много оскъдно. Ние добре знаем това и се съобразяваме. С удоволствие предлагаме на клиентите си дискретния уют на частните приемни в банката, но винаги сме на разположение да правим срещи и в техния офис. Срещата може да бъде и на по-необичайно място. Имали сме срещи на летището, на конна база, но това са по-скоро изключения.

Рагослава Димитрова

Размерът на изтеглените ипотечни кредити расте

Сделките за покупка на жилище са се увеличили заради подобрените банкови условия

Запитванията за кредити и броят на големите кредити се увеличават. Годината започва с оптимизъм за пазара. Това са изводи от месечния анализ на консултантската компания „КредитЦентър“. Оттам посочват, че безспорен знак за увереността на потребителите е фактът, че няма изтеглени кредити до 10 хил. EUR. Най-предпочитани са кредитите между 10 и 30 хил. EUR. А дялът на големите ипотечни кредити над 70 хил. EUR е близо 9%.

Добри сигнали

Положителните тенденции се виждат и в профила на запитващите, отчитат от „КредитЦентър“. През цялата 2010 г. най-голям дял от кредитополучателите са били нуждаещите се от жилище домакинства, които сключват сделка в ниския до среден сегмент на пазара. А контрактите стават факт благодарение на подобрените условия на банките. „От началото на годината виждаме надграждане на тези положителни тенденции - от една страна, по-заможните хора започват да се оглеждат за сключване на изгодна сделка, а от друга - банките удължиха периода на промоциите и ги обогатиха с допълнителни екстри и бонуси, за да мотивират колебаещите се“, пишат в анализа си експертите от „КредитЦентър“. Те коментират още, че запитванията и усвоените кредити са за по-големи суми, при по-голям процент финансиране и за по-дълъг период.

Размерът на кредитите

През януари средният размер на изтеглените в страната ипотечни кредити е 35 650 EUR, а 96% от изтеглените

кредити са в евро. Най-голям е размерът на изтеглените ипотечни кредити в столицата - средно за 42 хил. EUR. Втора в подреждането е Варна - 33 650 EUR. Малко по-нисък от средния за 2010 г. е размерът на кредитите в Бургас и Пловдив - стойностите там са съответно 26 320 и 23 350 EUR.

Най-активната възрастна група получатели на ипотечни кредити и през първия месец от годината остава тази между 26 и 35 години, посочват от „КредитЦентър“. Те представляват над 64% от кредитополучателите. Годината е стартирала силно и за най-младите - тези между 18 и 25 години. Те формират над 13.5% от всички потребители на ипотечни заеми. Това е повече от двойно увеличение в броя им в сравнение с цялата 2010 г. От консултантската компания определят, че това е позитивен знак за възможностите, които предлага пазарът на кредити на най-младите си клиенти. Кредитополучателите между 36 и 45 години са около 1/5 от всички клиенти, сочат данните на „КредитЦентър“. Покупката на жилище е мотивирала над 95% от клиентите да прибегнат до външно финансиране. Останалите близо 5% са избрали ипотечния заем за лично ползване, сочат още данните на „КредитЦентър“.

Дялът на хората, търсещи финансиране за 70-80% от стойността на покупката си, е най-голям - близо 33% от всички. Всеки пети взема кредит, за да покрие между 60 и 70% от дължимата сума (за повече информация виж таблицата).

Рагослава Димитрова

► Срок на изтеглените ипотечни кредити през януари 2011 г.

До 10 години	2.6%
От 10 до 15 години	24.9%
От 16 до 20 години	36.2%
От 21 до 25 години	18.1%
От 26 до 30 години	18.2%

► Процент на финансиране на отпуснатите ипотечни кредити през януари 2011 г.

До 40%	2.2%
40-50%	13.4%
50-60%	18.6%
60-70%	23.2%
70-80%	32.8%
80-90%	9.8%

► През тази година ще има добро развитие на ипотечния пазар, прогнозираят кредитните консултанти

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Цените в средния сегмент се стабилизираха

През предходната 2010 г. изгодни предложения за покупка на имот се намираха във всички сегменти на пазара на имоти. Това остави у потребителите усещането, че цените трайно ще вървят надолу. През последните два месеца на годината обаче продавачите и инвеститорите нееднозначно демонстрираха твърдост и цените в средния сегмент се стабилизираха.

Разминаването между търсене и предлагане остана най-голямо във високите ценови сегменти. Луксозните имоти с цени над 100 хил. EUR

Тихомир Тошев,
изпълнителен директор
на „КредитЦентър“

продължават да намират купувачи бавно и трудно. Това кара много желаещи да притежават подобно жилище да дебнат в търсене да притиснат продавач. Именно подобни сделки са причината за растящия брой на кредитите над 70 хил. EUR. И имаме всички основания да смятаме, че тази тенденция ще се запази през цялата 2011 г. □

Интервю Н. пр. Рафаел Мендивил, посланик на Испания в България

Бюрокрацията и лошата инфраструктура са основните минуси на България

Испанските инвеститори имат интерес в почти всички сектори в България

► Ваше Превъзходителство, какви са първите ви впечатления от България?

- България е нова за мен страна. В София съм едва от месец. Още не съм имал възможност, но голямото ми желание е да опозная и други градове и забележителности на страната. Ще споделя, че първите ми впечатления са извънредно положителни и заслугата е на дружелюбния характер на българите, който не позволява да се чувстваме чужденци в страната ви. Същият открит прием ми оказват и официалните лица, които посещавам. Смятам, че са налице всички условия за открит и конструктивен диалог и за приятен престой на семейството ми тук. Поради това началото на мандата ми е изпълнено с много надежди. Радостен съм от начина, по който България ме посрещна.

► Кои ще бъдат основните акценти във вашата работа в България? С какво искате да бъдете запомнен след приключването на мисията ви в страната?

- Възможностите за работа са огромни и обхващат най-разнообразни области. Например въпросите, свързани с младежта и сферата на образованието, където испанското присъствие е осезаемо и се радва на отличен прием. Или друга много важна област като културата, където искам да се положат още усилия за по-добро ни опознаване. От съществена важност, разбира се, е и насърчаването на връзките на институционно ниво. България и Испания са част от Европейския съюз (ЕС) и трябва да си помагаме. Преди години ние изминахме същия път, по който сега върви България, и с готовност ще продължим да споделяме опита си и да ви съдействаме там, където е необходимо. В този смисъл разширяването на икономическите и търговските взаимоотношения е основна цел. Считам, че големият потенциал за стокообмен далеч не е оползотворен. Стремим се към по-силно присъствие на испански фирми в България и ще направя всичко възможно, за да насърча и помогна в това начинание.

► Къде виждате предизвикателствата в развитието на икономическите връзки между Испания и България?

- Не бих говорил за предизвикателства, а за необходимото задълбочаване на икономическите връзки

между две страни, принадлежащи към един и същ клуб - този на ЕС. Известно е, че членството на една страна в ЕС води след себе си няколко последствия. Първото от тях бих нарекъл ефекта на повишаване на благосъстоянието или конвергенцията на националния доход на съответната страна с цел доближаването му до средните европейски стойности. Този ефект се постига чрез доброто усвояване на структурните фондове, в което естествено приоритетните участници са фирмите на дадената държава, но има и сътрудничество от страна на компаниите на други страни членки, които допринасят със своето ноу-хау. В този смисъл трябва да напомним, че Испания е лидер в изграждането на инфраструктури и нейни фирми и в момента оперират в много страни по света. Имаме какво да предложим в този сектор.

Има и втори, също много добре известен ефект - този на насочването на търговията към страните от зоната. Търговският стокообмен между Испания и България през последните години бележи възход и тази естествена тенденция ще се запази.

► А потенциалът за развитието им?

- В резултат от еволюцията на двустранните икономически отношения в посока на предлагането на по-комплексни и иновационни продукти и услуги има потенциал, и то огромен. Даже ми е трудно да посоча сектор, в който да няма възможности за развитие. Да вземем българския аграрен сектор. Той предлага огромни и разнообразни възможности за сътрудничество. Като пример бих посочил професионална квалификация на заетите в сектора чрез участието на испански експерти, възможности за испански аграрни фирми да отглеждат култури в България, сътрудничество в областта на селскостопанската техника и използването на испанския опит в областта на напояването.

Ще посоча и две други сфери - енергийната ефективност и туризма. Говорейки за енергийната ефективност, имам предвид по-широк обхват дейности - от техническа помощ за улавянето на въглеродни емисии до енергийната ефективност на сградите, улично осветление, което използва соларна енергия, и много други.

Виждам огромен потенциал за развитието на взаимоотношенията и в туристическия сектор. Доказателство за това е документът, подписан от държавните секретари по туризма на двете страни през лятото на миналата година. Испания бе първата страна, развила

” Успехът в усвояването на фондовете се дължи на специализираната, професионално подготвена, постоянна като състав и с адекватно възнаграждение администрация

туризма за хората от третата възраст.

Друга област от взаимен интерес, без това да изчерпва всички възможности за развитието на двустранните икономически отношения, е производството на биомаса, към което проявяват интерес и двете страни.

► Има ли запитвания от страна на нови, непознати към момента компании, които проявяват интерес да инвестират в България?

- Интересът е огромен, макар че краткосрочните планове за експанзия на фирмите ни в момента са ограничени от лесно обясними икономически причини.

Проектите са много, просто не всички ще се осъществят в непосредствено бъдеще. Но най-изненадващото е огромното им разнообразие. Ако направим опит да ги систематизираме, ще посочим, че, от една страна, има проекти за застрояване на терени, които са спрени в очакване на активизирането на този вид търсене. От друга страна, в ход на изпълнение са инвестиции в индустриалния сектор, по-специално в областта на металургията, керамиката и известна част в консервната индустрия.

Истина е, че в привличането на чуждестранни инвестиции азиатските страни са силен конкурент на България, но е вярно също, че страната ви е конкурентоспособна заради фискалната си политика, цената и професионалната квалификация на работната ръка. По мое мнение известно неблагоприятно влияние имат прекалено бавната бюрократична система и още един ограничаващ фактор - недобре развитата инфраструктура. Като страна, разположена в крайната част на европейския континент, каквато е и България, Испания знае, че именно добрата инфраструктура е ключът към бързия и ефективен износ на продуктите.

Вече споменах за интереса на инвеститорите към аграрния сектор, но обект на внимание са и възобновяемите енергии, водният сектор, третирането на градските

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Визитка Кой е Рафаел Мендивил

► Н. пр. Рафаел Мендивил връчи акредитивните си

писма на президента Георги Първанов в средата на декември 2010 г.

► Преди да стане посланик на Испания в България, той е бил посланик за специални поръчения за

Афганистан и Пакистан, а през периода 2004-2009 г. - посланик в Полша.

► Бил е на различни позиции в испанските мисии във Франкфурт, Бордо, Москва, Цюрих и Алжир.

отпадъци, транспортът и като цяло всички онези икономически отрасли, които ще помогнат на България да достигне средните европейски стандарти.

► Какъв е съветът ви към България от гледна точка на испанския опит в усвояването на евросубсидиите?

- Считам, че има два основни елемента, които правят възможно усвояването на евросубсидиите, и двата са свързани с административните мерки. Успехът в усвояването на фондовете се е основавал и продължава да се дължи на специализираната, професионално подготвена, постоянна като състав и с адекватно възнаграждение администрация.

Факторът, който отличава Испания от другите

страни и позволи да достигнем най-високата степен на усвояване, бе изготвянето на голям брой проекти. Малко-по-малко представени проекти са равностойни на слабо усвояване на фондове. Знае се, че при някои оперативни програми се усвояват по-голям обем средства, защото обхващат много на брой проекти. Имам предвид Оперативната програма "Транспорт" и в по-малка степен Оперативната програма за регионално развитие. И в този смисъл нека поздравя България за ускорения темп на усвояване на евросредства по тази програма и по ОП "Околна среда".

► Подкрепяте ли членството на България в шенгенското пространство?

- Испания вече изрази под-

крепата си за членството на България в Шенген. Надяваме се и пожелаваме на България да покрие възможно най-скоро техническите изисквания и условия, задължителни за влизането на която и да е страна членка на ЕС в тази зона. Испания винаги е подкрепяла европейските стремежи на България. Поради това преди няколко години премахнахме всички ограничения пред свободното движение в областта на трудовия пазар. Смятам, че решението се оказа много правилно. Днес българската общност в Испания е много добре интегрирана в страната ми и испанското общество е доволно от това съжителство. Ето едно ясно доказателство за доверието и приятелството между Испания и България.

Дарина Черкезова

Феномена СИ ТРЪГНА

След като не успя да се пребори с тялото си, легендата Роналдо обяви, че се оттегля от футбола

Бразилската футболна легенда Роналдо Луиш Назарио де Лима, наричан Феномена, обяви, че прекратява своята кариера. Тридесет и четири годишният бразилец обясни решението си със здравословни проблеми, причинени от многобройните му контузии. Роналдо освен това страда от хормонално заболяване - хипотиреоидизъм, което му пречи да сваля излишните килограми. За да се справи с теглото си, той трябва да приема специални хормони, но лечението на болестта му няма да му позволи да играе повече футбол, тъй като въпросните лекарства са в листата на допинговите вещества.

“Много е трудно да се

откажа от нещо, което ме прави толкова щастлив”, заяви Роналдо на специалната пресконференция. “Психически искам да продължа, но трябва да призная, че загубих битката с тялото си. Всички знаете, че претърпях много травми, може би най-лошите контузии, които може да претърпи един професионален спортист. Вече не мога да издържам на болката, трудно ми е”, призна той.

През впечатляващата си 18-годишна кариера Роналдо е бил част от някои от най-големите европейски отбори - “ПСВ Айндховен”, испанските “Барселона” и “Реал” (Мадрид), както и италианските “Интер” (Милано) и “Милан”.

Той е двукратен носител на Златната топка за 1997 и 2002 г. и е вторият футболист след Зинедин Зидан, печелил наградата на ФИФА за играч на годината три пъти. През 2007 г. той е обявен за един от най-добрите единайсет за всички времена от “Франс футбол” и е включен във ФИФА 100, списък на 100-те най-велики футболисти.

Роналдо е един от най-големите голмайстори с над 400 попадения, включително рекордните 15 гола на световни първенства. С националния отбор на Бразилия Роналдо е спечелил две световни първенства (1994 и 2002), два пъти Копла Америка (1997 и 1999) и Купата на Конфедерациите през 1997 г.

Карьерата

1993-1994: “Крузейро”

Роналдо започва футболната си кариера в бразилския отбор “Крузейро” през 1993 г. През първата си година в отбора той вкарва 12 гола в 14 мача и ги извежда до първата им Купа на Бразилия.

1994-1996: “ПСВ Айндховен”

След като е открит от известния холандски търсач на таланти Пит де Висер, той е закупен за 6 млн. USD от “ПСВ Айндховен” през 1994 г. Там той вкарва общо 54 гола в 57 официални мача, като през 1996 г. отборът печели холандската купа.

1996-1997: “Барселона”

Тези успехи привличат вниманието на мениджърите на ФК “Барселона”, които го купуват за рекордната сума от 17 млн. USD. Роналдо играе за “Барса” през сезона 1996-1997 и вкарва 47 гола в 49 мача и помага за спечелването на Купата на краля и Суперкупата на Испания. Той също така става голмайстор на “Примера Дивисион” през 1997 г. с 34 гола в 37 мача, което остава рекорд до 2009 г. На двадесетгодишна възраст Роналдо става най-младият играч, обявен за “Играч на годината” от ФИФА през 1996 г.

1997-2002: “Интер”

През следващата година подписва с “Интер” отново за рекордна сума - 19 млн. GBP. Роналдо печели наградата “Играч на годината” на ФИФА за втори път през 1997 г., както и “Златна топка” същата година. На следващата година, след Световното първенство по футбол, той завършва на второ място за “Играч на годината” на ФИФА и трети за “Футболист на годината” в Европа. През ноември 1999 г. по време на мач срещу “Лече” Роналдо получава първата си сериозна контузия на коляното. След две операции и месеци на рехабилитация се завръща за Световното първенство през 2002 г., помагайки на Бразилия да спечели петата си Световна купа. Роналдо изиграва 99 мача и вкарва 59 гола за нерадзурите.

2002-2007: “Реал” (Madrid)

Роналдо подписва с “Реал” (Мадрид) за 39 млн. EUR и продажбата на фланелката му чупи всички рекорди за продажби в първия ден. С “Реал” той печели Интерконтиненталната купа през 2002 г. и испанската Суперкупа през 2003 г. По време на престоя си в “Реал” (Мадрид) Роналдо отбелязва срещу

някои от най-големите им противници, включително срещу “Атлетико” (Мадрид) и “Барселона”. Със закупуването на Рууд ван Нистелрой през 2006 г. Роналдо все повече и повече губи доверието на Фабио Капело поради травми и проблеми с теглото.

2007-2008: “Милан”

На 18 януари 2007 г. Роналдо преминава в “Милан” за трансферна сума от 7.5 млн. EUR. В първия си сезон в “Милан” Роналдо вкарва 7 гола в 14 мача. След преминаването му в “Милан” Роналдо става един от малкото играли за “Интер” и “Милан” в Миланското дерби и е единственият играч, вкарал и за двата отбора в дербито. Роналдо също е един от малкото играли за “Реал” (Мадрид) и “Барселона”. Той изиграва само 300 минути в единствения си сезон в Милан, изпълнен с контузии и проблеми с теглото. Вкарва общо 9 гола в 20 мача за “Милан”.

През 2009 г. Роналдо подписва с бразилския “Коринтианс”, с който печели Купата на Бразилия. Последният гол на Роналдо е от наказателен удар срещу неговия първи отбор - “Крузейро” на 13 ноември м.г.